

1 Coodintoidi

inānite Pabodo cadota ante tānota nānō yewæmongainta

Coodinto iñömō Codito ingante nāni pōnencabo

¹ Wængonguī angā eñēninque Itota Codito botō imote aa pedinque da godongā godōmo inte botō Pabodobo yewæmōmopa. Mōnō tōniñacā Totēnē tōnō guēa apænete ate yewæmōmo aedāni.

² Coodinto iñömō mīnitō Codito ingante mīni godongāmæ pōnencabo inōmīni inte eñēedāni. Wængonguī, Botō quīmīni badinque mīnitō Itota Codito nempo quēwēninque tæiyæ waēmō ēwocate quēwencæmīnimpa, ante cædinque añecā pōnīmīni inte mīnitō acæmīnimpa, ante yewæmōmopa. Ayæ adobai, Mōnō Awēnē Itota Codito emōwo ante nē aa pedāni tōmāmæ quēwēnāni incæ acædānimpa, ante yewæmōmopa. Itota Codito iñömō mōnō Awēnē ingā incæ tōmēnāni Awēnē adocā ingampa.

³ Mōnō Mæmpo Wængonguī tōnō mōnō Awēnē Itota Codito godongāmæ waadete pōnō cæda ate mīnitō gānē pōnente quēwencæmīnimpa, ante botō Totēnē tōnō amōnapa.

Codito nānō entawēnō bai nanguī entawēmompā, ante

⁴ Wængonguī waadete pōnō cæcā ate mīnitō Codito Itota nempo quēwēninque tōmengā nānō entawēnō bai nanguī entawēmīnīpa, ante adinque botō mīnitō beyæ ante Wængonguī ingante waa ate pōnēninque cōwē apænebopa. ⁵ Edæ

Codito nempo quëwëñömīnīte tōmēngā nānō ate ëñēngāinō ante pōnō apæneçä ëñēnīnque mīnitō do entawēmīnīpa. Īnīnque mānīnō nānō ate ëñēngāinō ante eyepæ entawēmīnī Īnīnque mīnitō nō apænemīnī bamīnīpa. ⁶ Edæ mōnitō, Itota ĩñōmō adocä mōnō Codito ĩnongā ĩngampa, ante apænemōnī ëñēnīnque mīnitō Ao ānīnque, Nāwangā ĩmpa, ante wede pōnēnīnque waa çæte quëwēmīnī acæĭmpa.

⁷ Mānīnō beyæ, Mōnō Awënë Itota Codito æyedēnō pōnīnque edonque pōnī a ongongūngā, ante wānō cōnīnque mīnitō wæntæye badāmaĭ ĩncæmīnīmpa, ante cædīnque Wængonguĭ Ōnōwoca pōnō apæneçä ëñēnīnque mīnitō eyepæ ĩnte waa cæquĭmīnī ĩmīnīpa. ⁸ Mīnitō cōwē ĩnque baganca tæĭ ongonte oda cædāmaĭ ĩncæmīnīmpa, ante Wængonguĭ pōnō cæçä ate mōnō Awënë Itota Codito pōñedē māñīñedē ate mīnitō wentamō ædō çæte entawēngūmīnī. Edæ dæ ampa. ⁹ Wængonguĭ, Botō Wēngā Itota Codito ĩñōmō mīnitō Awënë ĩnongā ĩngampa. Īnīnque mīnitō tōmēngā nempo quëwēnīnque tōmēngā tōnō godongāmæ çæte quëwēncæmīnīmpa, ante mīnitō ĩmīnīte āñete aa pecantapa. Mānōmaĭ ante nē aa pecä ĩñōmō tōmēngā nānō angāinō baĭ edæ cōwē nē ædæmō cæçä ĩngampa cæmīnī.

Wæætē godō wæætē godō cædāmaĭ ĩedānī, ante

¹⁰ Botō tōñīñamīnī, botō mōnō Awënë Itota Codito ëmōwo apænedīnque ĩmaĭ ante āmo ëñēmāimīnīpa. Mōnō pōnēncabo ĩmōmpa, ante adodō pōnēnīnque mīnitō tōmāmīnī godongāmæ Ao ante adodonque cædīnque nāwæ godāmaĭ

iedäni. ¹¹ Botö tönĩñamĩni apænebo eññeedäni. Codoedi mĩnitö imĩnitedö ante apænedinque, Coodintoidi nāni pönencabo incæ wæætë godö wæætë godö tedewәнānīpa. ¹² Ante apænedāni eññēninque botö, Īmaĩ impa, ante apænebo eññeedāni. Pancamĩniya, “Mōnitö Pabodo nānō nē emĩñæmōni imōnīpa,” ante cæmīnīpa. Pancamĩniya guiquēnē, “Apodo nānō nē emĩñæmōni imōnīpa,” ante cæmīnīpa. Pancamĩniya guiquēnē, “Pegodo nānō nē emĩñæmōni imōnīpa,” ante cæmīnīpa. Ayæ wæætë pancamĩniya guiquēnē, “Codito nānō nē emĩñæmōni imōnīpa,” ante cæmīnīpa. Mānōmainö ante mĩnitö wadö wadö ante tedewēmīni awædö.

¹³ Īñæmpa Codito nāmā incæ ante dicæ wadö wadö ante apænecantawogaa. Incæte Codito nempo quēwēmīni inte mĩnitö, Pabodo emĩñæmōni imōnīpa, ämīni. Apodo emĩñæmōni imōnīpa, ämīni. Pegodo emĩñæmōni imōnīpa, ämīni. Ayæ botö Pabodobo iñōmote wadāni awæ ñænquedīmæ gönōninque mĩnitö beyæ wænōnāni dicæ wæntawogaa. Ayæ botö Pabodobo emōwo apænedinque mĩnitö dicæ æpænē guimīnitawogaa. ¹⁴ Botö mīnicabo weca quēwēninque Codipo tönö Gayo inate mānīnaque inate æpænē guidōmo guiidatapa, ante pōnēninque waa tobopa. ¹⁵ Mānōmaĩ i adinque mĩnitö, Pabodo emōwo apænedinque æpænē guitamōnīpa, ante ædö cæte anguimīni, ante tobopa.

¹⁶ Æ, tæcæ pōnēmopa. Etepānāidi inānite adobaĩ guidōmo guidānitapa. Wadāni inānite wabānō guidōmoĩ, ante wīi pōnēmopa. ¹⁷ Edæ Codito, Bitö æpænē guidōmi guicædānīpa, ante botö imote änāmaĩ ingacāmpa. Wæætë, Tæi

pīñænongå inte Codito mönö wædö ante teëmë mongænte ñænquedimæ wængä beyænque mönö quëwengæimpa, ante apænebi ëñencædänimpa. Ayæ, Mänine ante wadäni, Önonque impa, ante änämaï incædänimpa, ante wææ cædinque bitö waodänique nāni nanguï ëñente apænedö ante apænedāmaï incæbiimpa. Wæætë, Codito ingantedö ante watapæ apænebi ëñencædänimpa, äninque Codito botö imote da godongä gobo imopa.

Codito Wængonguï nänö ëñënö entawëninque tæï nänö pīñcënö entawengampa

¹⁸ Itota ingante nāni timpogaiwæ ante apænemöni adinque në wænguināni guiquënë, Mäniwæ ante apænete wædänitedö abi, ante badete todänipa. Codito ængä beyænque në quëwëmöni guiquënë, Codito mäniwāa wængä beyænque Wængonguï tæï pīñænte pönö cæcampa, ante wede pönente apænemönipa. ¹⁹ Edæ Wængonguï, İmaï cæcæboimpa, angampa, ante yewæmonte ongompa.

“Në adäni önonquedö ante ëñënänipa, ante botö nanguï nāni ëñënö ante wido cæcæboimpa.

Në nämä mä pönente ëñënäni guiquënë önonque ëñënänipa, ante botö nämä nāni ëñënö ante Baa ancæboimpa,”

ante Wængonguï cæcampa, ante yewæmongatimpa.

²⁰ Mänömaï cædinque Wængonguï, Inguipogaque quëwënäni nāni nanguï ëñënö incæ önonque impa, ante ëñinguënë quëwëmīni, ante do odömongampa. İninque adocanque ingante, Nanguï ëñëmipa,

ante Wængonguī dicæ anguingāa. Dodāni nāni wææ angaiñō ante nē nō odōmōmi īmipa, ante Wængonguī dicæ anguingāa. Nāmā mā pōnēninque nē nō apænebi īmipa, ante Wængonguī dicæ anguingāa. Edæ dæ ampa. ²¹ Edæ, Inguipogaque quēwēnāni ocaidē nanguī ēñēnāni incæ ōnonque nāni ēñēnō beyænque botō īmote ædō cæte ate bai pōnenguīnāni, ante Wængonguī nē nō ēñēnongā inte cæcampa. Codito nānō cægaiñō ante apænemōni adinque īināni īñōmō, Ōnonque tedewēnānitedō abi, ante badete todānipa. Īñæmpa Codito nānō cægaiñō ante badete nāni todō beyænque mīnitō wæætē nē wede pōnēmīni inte quēwencæmīnīmpa, ante Wængonguī nōingā pōnēninque pōnō cæcampa.

²² Oodeoidi, Ōönædē nāni mā cæī bai bamōnengæ cæmīni ate ēñēmaīmōnipa, ante ānewēnānipa. Guidiegoidi guiquēnē, Nāmā mā pōnēninque ēñēmaīmōnipa, ante cædānipa. ²³ Mōnitō guiquēnē, Codito ingante awænēmæ timpote wænōnāni wængacāimpa, ante mānīnonque ante apænemōni ēñēmīnipa. Mānōmaīnō ante apænemōni ēñēninque oodeoidi guiquēnē Baa ante tee tēwate bai oda cædānipa. Guidiegoidi guiquēnē mānīne ante ēñēninque badete todānipa. ²⁴ Mōnitō oodeomōni īñōmōnite mīnitō guidiegomīni īñōmīnite ædānimē īnānite Wængonguī apænte ængā ingaiñō inte mōnō īñōmō edæ īmaī ante pōnēmōmpa. Wængonguī nānō nō ēñēnō incæ Codito encacampa, Wængonguī nānō tæī piñænō incæ Codito entawengampa, ante do edæ ēñente pōnēmōmpa.

25 Wængonguī ōnonque ante cæcampa, ante pōnēwēmīnitawoo. Mōnō waocabo nanguī ēñēmō īmompā, ante pōnēmīnitawoo. Īñæmpā, Nanguī ēñēmō, ante tedewēmō incæ ōnonque wædāmō inte cæmompā. Wæætē Wængonguī guiquēnē ōnonque cæte bai cæcā incæ godōmenque gomonga nanguī ēñengā inte cæcampa. Ayæ, Wængonguī aquīngā inte cæcampa, ante pōnēmīnitawoo. Īñæmpā mōnō waocabo tæi piñæmō īmompā, ante tedewēmō incæ mōnō ōnonque aquīimō inte cæmompā. Wæætē Wængonguī guiquēnē nē ōnonque cæte bai cæcā incæ godōmenque gomonga tæi piñængā inte cæcampa.

26 Īñānāni, æbānō īñōmīnite Wængonguī aa pecantapa, ante pōnēedāni. Tōmāmīni dicæ nanguī ēñēmīni ingamīniyaa. Inguipogaque quēwēnāni nanguī nāni encadō bai mīnitō tōmāmīni dicæ adobai nanguī encamīni ingamīniyaa. Tōmāmīni dicæ nanguī tæi piñæmīni ingamīniyaa. Awēnēidi pæingā nānō awēnē baquinque ēñacā bai mīnitō tōmāmīni dicæ adobai awēnē baquinque ēñamīniyaa. Mānōmaī īñōmīnite Wængonguī dicæ aa pecantawogaa. Incæte adocanque adocanque mānōmaī īñōmīnite Wængonguī aa pegacāimpa.

27 Wæætē, Nē nanguī ēñēnāni incæ guīñente wæcædānimpa, ante cædinque Wængonguī īmaī cægacāimpa. Inguipoga quēwēnāni īnānite cōwā adinque nē ōnonque cæi bai cædāni īnānite apænte ængacāimpa. Ayæ, Nē tæi piñænāni incæ guīñente wæcædānimpa, ante cædinque Wængonguī inguipoga nē wæntæte cædāni īnānite apænte ængacāimpa. Īnīnque tōmengā

mänömaï cæcä ate waa cædänipa, ante adinque nē tæi piñænäni wæætē guñente wædänipa. ²⁸ Wængongui inguipoga quëwënäni näni waa pönï mäincoo ewente bai bacæimpa, ante cædinque, Inguipoga pancacooga wiwa incoo impa, ante adinque mänincooque æninque waa cægacäimpa. Ayæ, Önoncooque impa, ante mönö änoncoo adinque tömengä ingante do æninque nö cægacäimpa. Ayæ, Dæ ampa, mönö änoncoo incæ do adinque Wængongui mänincoo æninque nanguï cægacäimpa. ²⁹ Ìninque Wængongui weca ongöninque waocä adocanque incæ, Waëmö ïmopa, ante ædö cæte anguingää.

³⁰ Wængongui pönö ængä beyænque mïnitö Codito Itota nempo quëwëminipa. Wængongui Codito Itota ingante da pönongä æninque mönö Codito nänö eñënö bai ænte entawëmompä. Tömengä nempo quëwëninque mönö tömengä nänö nö cæte quëwënö bai adobai ænte entawëmompä. Ayæ tömengä tæiyæ waëmö nänö ewocadö adobai pönongä æninque tæiyæ waëmö ewocate quëwëmompä. Ayæ Codito ængä beyænque mönö abæ tawænte gote bai quëwëmompä. ³¹ Ìninque Wængongui beyæ nani yewæmongainö bai iïmaï ante bacæimpa. “Waocä, botö nanguï waëmö pönï ïmopa, ante nämä waa ate apæneinente wædongä iñömö tömengä wæætē, Mönö Awënë adocanque waëmö pönï ingampa, ante apænecä ïninque waa cæbaingampa.”

2

Itota Codito ingante awäa timpodäni

wængacäimpa, ante

1 İñänäni botö mīnitö weca apæ necæte ante mā pōninque nē nanguī ēñēnāni nāni waa ēñēnō bai ēñēnāmaī imo inte bai pontabopa. Waodāni nāni waa tede bai tededāmaī imo incæ pontabopa. Wæætē, Wængonguī nāwangā waa pōni cægacäimpa, ante mäninonque ante apæ necæte ante pontabopa. 2 Itota Codito ingante do adīmo inte botö, Tömenganque nānō cægainonque ante ēñente bai cædinque botö coodintoidi weca gote apænebote, ante godāmaī iñedē do änōmoimpa. İninque, Wadö nāni nanguī ēñēnō ante ēñēnāmaī inte bai cædinque botö, Itota Codito ingante awāa timpodāni wængacäimpa, ante mäninonque ante ēñente bai gote apænebote, ante pōninque mīnitö weca pontabopa. 3 Ayæ botö aquīmo pōni inōmo inte mīnitö weca pōninque, Ædö cæte apænequīmo, ante guīñēnete wædinque nanguī do do wāate pōmo amīnitapa. 4 Pōninque botö, Mänōmaī impa, ante dicæ tōmēmo nanguī ēñēnō ante tedetabogaa. Wængonguī beyæ apænebo ēñēedāni, ante änimo incæ botö dicæ waa pōni tedete bai apænetabogaa. Wæætē Wængonguī Önōwoca tönō äawocaque bai ewocadinque botö tōmengā nānō tæi piñænō beyænque apænebo amīnitapa. 5 Mänōmaī cædinque botö, Waomö mönō nanguī ēñēnō beyænque ante wīi pōnencæminimpa. Wæætē Wængonguī nānō tæi piñænō beyænque wede pōnēmini bacæminimpa, ante cæcæte ante mänōmaī ponte apænetabopa.

Wængonguī cæbänö emongää, ante tōmengä

Önöwoca odömongä eñēmompa, ante

⁶ Wæætē ædæmō pōnēnāni æmæwo pæte bai iñōnānite mōnitō tōmēnāni weca ongōninque mōni nanguī eñēnīnō ante apænemōnīpa. Incæte ñōwodāni nāmā nāni eñēnō ante apænedāmaī īmōnīpa. Ayæ īmæca awēnēidi nāni dæ goquincabo tōmēnāni nāni eñēnō ante apænedāmaī īmōnīpa.

⁷ Wæætē Wængonguī awēmō iñonte nānō eñengainō ante apænemōnīpa. Tōmengā iñōmō, Botō nanguī eñēnōmo inte pōnō cæbo beyænque botō nē apænte ænānique ñāō apāite bai entawencædānīmpa, ante inguipoga dæ āñedē wēēnēñedē pōnī incæ mōnō īmonte ante pōnō cægacāīmpa. Incæte, Mānōmaī cæcæboīmpa, ante tōmengā nānō eñēnō ante wadāni eñēnāmaī incædānīmpa, ante wææ cædinque wē wodonte bai cædinque tōmengā nānō eñengainō ante ñōwo ganca awēmō iñōmō entawēnongāīmpa. Ñōwo iñōmō tōmengā awēmō nānō eñengainō ante tæcæ apæncā eñēnīmōni inte mōnitō wæætē mānīnō ante ñōwo apænemōnīpa. ⁸ Inguipoga awēnēidi guiquēnē Wængonguī nānō wē wodonte eñengainō ante dicæ eñēnāniyaa. Edæ mānīnō ante eñente bai tōmēnāni mōnō Awēnē ñāō bai entawēnongā iñongante awāa timpote wænōnāmaī incædōnānīmpa. ⁹ Wæætē īīmaī ante yewæmongatīmpa.

“Botō īmote nē waadete pōnēnāni iñōmō watapæ
quēwencædānīmpa,
ante Wængonguī do pōnō badongacāīmpa.
Mānīnō nānō pōnō cægainō ante waocā dicæ acāa.
Mānīnō ante dicæ eñengāa.

Edæ waocä nämanque mä pönëninque dicæ
ëñengäa,”

ante näni yewæmongai bai iinque bacæimpa, ante
mönitö apænemönipa. ¹⁰ Wængongui Önöwoca
guiquënë tömää cöwä adinque Wængongui awëmö
nänö pönö badongainö ante edonque adinque
do ëñengampa. İinque mönonga pö guidinque
tömengä mönö imonte edonque odömongä
ëñëmompä.

¹¹ Edæ mönö waocabo incæ, Adocanque
önöwënenque pönëë cöñongante wacä, Æbänö ante
pönëë congäa, ante ædö cæte ëñenguingäa. Edæ
në pönëë congä guiquënë, Botö æbänö ante pönëë
cömoo, ante tömengä adocanque önöwënenque
pönente ëñengampa. Wængongui adobai ingampa.
Wængongui æbänö ante awëmö pönëë congäa,
ante waocä ædö cæte ëñenguingäa. Wængongui
æbänö ante pönëë congäa, ante tömengä Önöwoca
adocanque ëñëñongä wadäni ëñënämaï inänipa.

¹² Wængongui iñömö, Botö æbänö pönömo æminii,
ante edonque acæminimpa, ante cædinque tömengä
Önöwoca ingante da pönongä ænte ewocate
amompä. İinque inguipogaque quëwënäni
näni pönënö bai entawënämaï inömö inte mönö
Wængongui tömengä Önöwoca tönö äawocaque bai
ewocamö inte do ëñëmompä.

¹³ Mönitö iñömö, Wængongui mänömaï pönö
cæcampa, ante odömoncæte ante mä pönente
möni ëñënö ante apænedämaï imönipa. Wæætë
Wængongui Önöwoca pönö odömonte apænecä
ëñente ewocadinque tömengä nänö odömönö möni
ëñënö ante apænemönipa. Edæ Wængongui

Önöwoca nänö pönönö ante eñencæte ante Wængongui Önöwocaque nänö apænedede ante apænete eñente ewocacæimpa, ante pönëninque mönitö mänineque ante apænemönipa.

¹⁴ Edæ, Wængongui Önöwoca nänö pönönö æbänö i, ante tömengä Önöwoca tönö äawocaque bai në ewocadänique pönente eñënanipa. Ìniquene në ömæwocacä bai ingä guiquënë tömengä ædö cæte edonque eñengüingää. Edæ oda cæcampa. Mäninö ante apænemöni eñëninque tömengä, Önonquedö ante apænete wæcantedö abi, ante badete todinque edæ, Baa angampa. ¹⁵ Wængongui Önöwoca tönö äawocaque bai në ewocacä guiquënë, Tömää æbänö i, ante cöwä adinque edonque pönö eñengüingää. Wæætë edæ, Tömengä æbänö ewocacää, ante wadäni cöwä adäni incæte ædö cæte apænte angüinänii. ¹⁶ Ayæ, “Wængongui Awënë æbänö nangui eñente pönengää, ante æcänö eñengüingää. Edæ Wængongui ingante godömenque odömönänipa diyæ eñente baquingää,” ante yewæmongatimpa. Mönö guiquënë Codito eñente nänö pönönö ante entawëmompä.

3

Wængongui ingante në cæmö mönö godongämæ cæcabo

¹ Ìñänäni eñëedäni. Codito Önöwoca tönö në ædæmö ewocadäni inänite botö Wængongui Önöwoca nänö apænedö ante do apænebopa. Minitö guiquënë mempoga eñamini inte Codito nempo quëwëmini incæ tæcæ eñadäni bai pædämaï inömäni inte munitö inguipogaque ante pönëmäni

awædö. Mänömaï beyæ botö adobainö ante ædö cæte mīnitö imīnite apænequimoo. ² Edæ tæcæ eñadāni iñömö tæëmö mönö cænguï capo capo cænāmaï inānipa. Mīnitö iñömö tōmēnāni bai adobai imīni inte Wængonguï Öñowoca nānō apænedö ante ædö cæte eñenguimīni. İninqe tæcæ eñadingā ingante goömæ di godōnete bai cædinque botö mīnitö imīnite apænedinque adodeque adodeque apænebo eñēmīnitapa. İñæmpa ñowo ganca tæcæ eñadāni bai inömīni inte mīnitö æiquedö eñenguimīni. ³ Edæ cōwē inguipogaque ante pōnēmīni inte pancamīniya, Wacā gomonga cæcampa, ante pīinte wæmīnipa. Pancamīniya guiquēnē wæætē godö wæætē godö pīinte ānewēmīnipa. Mänömaï cæte quēwēninque mīnitö ömæwocadāni bai imīni inte inguipogaque ante pōnente quēwēmīni abopa. ⁴ Edæ iïmaï ante tedewēmīnipa. Adocanque, “Botö Pabodo nānō nē emiñæmo imopa,” ante cæcampa. Wacā, “Botö guiquēnē Apodo nānō nē emiñæmo imopa,” ante cæcampa. Mänömainö ante mīnitö ömæwocamīni inte bai cæmīni awædö.

⁵ İñæmpa, Apodo æcānō ingää, ante pōnēmīni. Pabodo æcānō ingää, ante pōnēmīni. Edæ botö mönö Awēnē nānō pōnō anganca tōmengā ingante nē cæbo bagaboimpa. Apodo adobai mönö Awēnē nānō pōnō anganca Awēnē ingante nē cæcā bagacāimpa. İninqe tōmengā beyæ nē cæmōnaque imōna inte mönatö mīnitö imīnite apænemōna eñente pōnēmīnitapa. ⁶ Tömēmö minte bai cædinque botö mā apænebo ate mīnitö tæcæ eñēmīnitapa. Apodo guiquēnē,

Cõñe bate pæcæimpa, ante æpæ gao caadāni bai cædinque mīnitō īmīnite godōmenque nangūi odōmonte apænecā ēñēmīnitapa. Incæte mōnatō apænemōna beyænque ædō cæte tā bocate bai pæwocaquīmīnii. Wængonguī adocanque nē apænecā beyænque mīnitō tā bocate bai pæwocate ēwocamīnīpa. ⁷ Īnīnque mīnte bai nē apænebo inte botō tōnō Apodo æpæ gao cæte bai nē odōmonte apænecā tōnō mōnatō īñōmō önōmōnaque īmōnāpa. Wængonguī tōmenganque, Pæe, ante nē ānongā ingampa. Tōmengā adocanque angā beyænque pæmīnitapa.

⁸ Botō nē apænebo tōnō Apodo nē odōmonte apænecā tōnō mōnatō, Pæcæimpa, ante āanque bai Wængonguī beyænque cæmōnāpa. Īnīnque botō nē apænebo īñōmote tōmengā nē odōmonte apænecā īñongante Wængonguī īñōmō, Mīnatō apænegaīnō beyæ æeda, ante eyepæ pōni pōnongā æncæmōnāimpa. ⁹ Mōnatō īñōmō Wængonguī tōnō godongāmæ cæmōni inte mōni nē cæcabo īmōnīpa. Mīnitō guiquēnē Wængonguī quīmīni īnōmīni inte tōmengā gōnea bai pæwocamīni īmīnīpa.

Ayæ adobai tōmengā nānō mænōincō bai īmīnīpa. ¹⁰ Nē ēñente mænongā īñōmō, Wænōmēnæca īnō mænongæimpa, ante cædinque dicaco cō cō cæcampa. Botō īñōmō Wængonguī waadete pōnō cæcā ate nē ēñente mænongā bai adobai bagaīmo inte botō mīnitō weca mā ponte apænebo ēñēmīnitapa. Nōwo guiquēnē botō mænōmāi cō cæte bai mā apænebo ēñēmīni ate wadāni ponte botō cō cædinca wænōmēnæca mænonte bai cædinque godōmenque odōmonte apænedāni

ēñēmīnīpa. Īnīnque edæ æcänö mänīncaa mænonte
 bai odömöna tömengä töingä mænonte bai nö
 ēñente odömōnte apænequēnengä ingampa.
 11 Waodāni, Dica adocaa wænömēnæca īnō
 mænongæīmpa, ante tāno nāni cō cædinca bai
 Itota Codito adocanque Tānocä ingampa. Īnīnque,
 Wacä tānocä ingampa, ante bai cædinque mīnitō
 ædō cæte wacä miñæ gomīnīi. Īñæmpa, Dica wacaa
 wænömēnæca īnō mænonte bai babaimpa.

12 Ayæ tānoca nāni gö cædinca bai Itota Codito
 Tānocä īñongante mōnitō, Mänīncaa adocaa
 wænömēnæca mænongæīmpa, ante bai cædinque
 odömōnte apænemōnīpa. Nē mænōnāni īñōmō
 oodo ænīnque padata ænīnque dica nāni waa
 pōnī adīnca ænīnque, Quīncamē ēwēnāmaī
 īngūīnca, ante ænīnque tömēnāni nāni mænōnō
 bai cædinque pancamōniya nö pōnī odömōnte
 apænemōni ate mōnitō apænedō wido cædāmaī
 īngæīmpa. Wadāni guīquēnē awæ ænīnque
 gaguīmæ amīmō ī ænīnque ayawāa amīwæ
 ænīnque quīncoomē ēwēnguīncoo ænīnque
 godō mænōnāni bai cædinque tömēnāni ōnonque
 odömōnte bai apænedānīpa. 13 Edæ Wængonguī
 nānō apænte anguīōnæ īīnque ba ate gonga
 nāni angä nanguī bæcocæīmpa. Mānīñedē ate
 edæ, Mōnitō æbānō ñōwo odömōnte apænemōnīi,
 ante ñāō gongæ edonque acæīmpa. Wængonguī
 mānīñedē mōnitō apænedō apænte ancæte ante
 cædinque nē tante bai cæcä ate pancadea æmæwo
 montæ göne ate pancadea ongō æncæcāīmpa.

14 Īnīnque, Æcänö mænongāīncō montæ
 gönāmaī ī, ante adīnque Wængonguī eyepæ

pönongä æninque nē mænongaingä wæætē watapæ quēwencæcäimpa. ¹⁵ Wacä guiquēnē tömengä nänö mænongaincö do montæ gö adinque Wængonguī mänincö nē mænongaingä ingante pönönāmaī incæcäimpa. Incæte mäningä waocä gonga bæcoyömö wodii tao wīnongä bai ömæpocä wæyongante Wængonguī ængä beyænque tömenganque quēwencæcäimpa.

¹⁶ Mīnitö iñömö, Wængonguī Öñowoca ingante do æninque tömengä ingante ewocamompa, ante eñēnāmaī imīnitawo. Wængonguī tæiyæ waëmö oncö bai mönö baö eñamompa, ante eñēnāmaī inte bai cæmīni awædö. ¹⁷ Wængonguī oncö tæiyæ waëmö oncö i iñonte waocä bæ tate wido cæcä adinque Wængonguī näëmæ tömengä ingante edæ ömæe ewencæcäimpa. Ayæ adobaī Wængonguī tæiyæ waëmö oncö bai baö eñayöminite waocä wapiticæ odömonte apænecä beyæ mīni godongämæ apænedincabo incæ oda cæte näwæ gomīni adinque nē wapiticæ apænecä ingante Wængonguī adobaī wido cæcæcäimpa.

¹⁸ Mīnitö, Ñöwodāni nāni eñēnö ante do nanguī eñēmönipa, ante pönēmīnitawoo. Iñæmpa mänömainö ante mīnitö nämä babæ pönewēninque apænemīni awædö. Nē nō eñēmīni bacæte ante mīnitö ñöwodāni nāni nanguī eñēwēnö ante wido cædinque ömæcamīni badinque nē eñēmīni bacæmīnimpa. ¹⁹ Inguipogaque quēwēnāni nanguī eñēnāni incæte Wængonguī, Önonquedö ante eñēmīni awædö, angampa. Edæ Wængonguī beyæ apænedinque iīmaī ante yewæmongadānimpa. “Ömē nämä nänö ñönömē incæ waocä näëmæ

wīni wīni dawacā bai nē nanguī ēñēnāni adobaī nāmā nāni ēñēnō beyænque nāēmæ oda cædānīpa, ante cæbopa,” Wængonguī angampa. ²⁰ Ayæ adobaī, “Nē ēñēnāni iñōmō tōmēnāni nāni nanguī ēñēnte pōnēnō incæ idiquibæ impa, ante edæ mōnō Awēnē do ēñengampa,” ante yewæmonte ongompa.

²¹ Īnīnque, Botō waocā adocanque nānō nē ēmiñæmo inte tobopa, ante ānāmaī incæmīnīpa. Īñæmpa mōnitō waomīni inte tōmāmōni mīnitō beyæ ante cæte quēwēmōnīpa. ²² Botō Pabodobo inōmo incæ Apodo ingā incæ Pegodo ingā incæ mīnitō beyæ ante cæte tōmāmōni quēwēmōnīpa. Inguipo incæ inguipoga ongoncoo incæ mīnitō beyæ ongompa. Mōnō quēwēmāmo incæ mōnō wænguīmāmo incæ mīnitō beyæ ongompa. Nōwopāmo incæ mīimāmo īincayæ ponguīmāmo incæ quīncoomē incæ edæ mīnitō beyæ tōmancoo ongompa. ²³ Ayæ mīnitō wæætē Codito beyænque quēwēmīni īmīnīpa. Codito wæætē Wængonguī beyænque quēwengā ingampa, ante āmo ēñēmaīmīnīpa.

4

Itota nānō nē da godongaimōni inte iūmaī cæmōnīpa

¹ Īnīnque mōnatō Pabodobo tōnō Apodo iñōmōnate mīnitō iūmaī ante ēñēnguēnēmīni īmīnīpa. Codito tōnō godongāmæ cædinque tōmengā beyæ ante Pabodo tōnō Apodo nē cæda īnīpa. Ayæ godōmenque, Wængonguī tōmengā nānō awēmō ēñēngainō ante pōnō apæneca ēñēna

inte tömëna mäninö ante nē apænedā inapa, ante eñenguënēmīni imīnīpa. ² Ìnīnque Awënē Wængonguī ïīmaī angampa. Botō waocā ingante quiēmē pönō cæbo ænīnque tömengā botō pönōnonque entawëninque nō pönente ædæmō aaquëngä ingampa, ante Wængonguī cōwā adīnque, Æbänō botō beyæ wææ aabii, ante apænte angampa. ³ Ìnīnque mīnitō, Pabodo æbänō cæcää, ante apænte ancæte ante cōwā amīni incæte botō wædāmaī ïīmaīmopa. Nē apænte nāni ānoncabo incæ botō ïmote adobaī cōwā adīnque apænte änāni eñëninque botō wædāmaī ïīmaīmopa. Tömëmo incæ, Æbänō botō cōwē wede pönente cæbo imoo, ante ædō cæte nāmā anguimoo. ⁴ Botō, Tömëmo wënæ wënæ cædāmaī inōmo imopa, ante pönëmopa. Incæte, Wentamō mongænāmaī imopa, ante ædō cæte botō nāmā anguimoo. Mönō Awënē adocanque botō ïmote nē apænte angä ingampa.

⁵ Mäninö beyæ mīnitō, Ìnīnque bayedē tömää apænte angæimpa, ante mönō Awënē ponganca ee adīnque apænte änāmaī iedāni. Tömengā ïñömō waomō mönō awëmō cægainō ante, Edonque pönī acæimpa, ante ñäö ïñömō mäo odōmoncæcäimpa. Ayæ, Æbänō cæcæboimpa, ante mönō önōwënenque pönengainō incæ edonque odōmongä gongæ nāwæ acæimpa. Ayæ, Adocanque æbänō waa cægacäi, ante, Wacä æbänō waa cægacäi, ante watapæ apænedīnque tömämō mönō cægainō ante Wængonguī pönō apænecä eñente mönō tocæimpa.

⁶ Ìñänāni eñëedāni. Waocä adocanque ingante, Waingä ingampa, änīnque wacä ingante wīi

piincæminimpa, ante yewæmongatimpa. Īnque botō mīnitō beyæ ante, Mōnatō æbānō cæmōna, ante yewæmontabopa. Mīnitō, Apodo tōnō Pabodo æbānō cæda ĩnaa, ante pōnēnque Wængonguī beyæ nāni yewæmongaĩnonque ante mānĩnonque ēñente cædinque godōmenque cædāmaĩ incæminimpa, ante cætabopa. ⁷ Īñæmpa tōmāmō ōnōmonque ĩñōmonte Wængonguī, Bitō gomonga waēmōmi pōnī ĩmipa, ante dicæ apænte angantawogaa. Bitō entawēnō ĩñōmō tōmēmi ocaidē mā bitō pōnēnō beyænque dicæ entawēmitawogaa. Mōnō Codito adocanque edæ pōnō apænecā ēñente nē ænte entawēmi ĩnōmi inte bitō, Tōmēmoque nāmā beyænque entawēmopa, ante ædō cæte ānewēmii.

⁸ Mīnitō, Eyepæ pōnī do entawēmōnipa, ante baĩ cæmīni awædō. Mīnitō waa quēwenguinque ante do eyepæ ænte baĩ cæmīni awædō. Edæ Pabodoidi mōnitō beyæ cædāmaĩ ĩñōnānite tōmēmōni nāmā beyænque awēnē odeyemōni bamōnipa, ante cæte baĩ cæmīni awædō. Īñæmpa mīnitō nāwangā awēnē odeyemīni bamīni baĩ mōnitō adobaĩ awēnē odeyemōni badinque nanguī tocædōmōnimpa. ⁹ Wæætē Itota nānō nē da godongaincabo ĩñōmōnite Wængonguī incæ, Yæmiñæ pōnī gote nāni wænguinque godānitedō amīni, ante badete tote baĩ odōmongā awædō. Mānōmaĩ cæcā adinque waodāni incæ anquedoidi incæ Wængonguī nānō nē badongaināni tōmānāni mōnitō ĩmōnite adinque badete todānipa, ante awædō.

¹⁰ Edæ mīnitō adobaĩ cædinque ĩmaĩ pīimīni wæmōnipa. Mōnitō Codito beyæ cæyōmōnite mīnitō, Ocai ōmæcamīni inte cæmīnipa, ante

pönēmīnitawoo. Wæætē nāmanque ante pönēninque, Codito nempo quēwēninque mōnitō ocai encamōni inte nanguī ēñēmōnipa, ante tedewēmīni awædō. Ayæ, Pabodoidi aquī pōni iñōnānite mōnitō wæætē tæēmō piñæmōni imōnipa, ante pönēmīni awædō. Wadāni adobaī mīnitō imīnite ante apænedinque, Waīmīni pōni imīnipa, āninque mōnitō imōnite ante wæætē, Ōnōmīnique imīnipa, ante piñānipa.

¹¹ Ayæ mōnitō ñōwo ganca cænguī cænāmaī inte gue ænente awædō. Tepæ bedāmaī inte gæwænte awædō. Weocoo wāā tēincoo mongænte awædō. Ayæ tæi tæi pānāni caate wæmōnipa. Ayæ oncō ōmaamōni inte ¹² mōnitō ōnompoca nanguī cædinque ænte quēwēmōnipa. Wēnæ wēnæ imīnipa, ante piñāni wædinque mōnitō wæætē, Mīnitō imīnite Wængonguī pōnō waadete cæcæcāimpa, ante cæmōnipa. Ayæ togænte pānāni ate wædinque mōnitō wæætē piñāmaī piyænē cæmōnipa.

¹³ Mōnitō imōnite ante apænedinque, Wīwa cædānipa tōō, ante babæ ānāni ēñente wædinque mōnitō wæætē waadete apænemōnipa. Edæ, Ēwēmōimæ gadonguimæ baī imīnipa. Ōmæpocoo wido cæquincoo baī imīnipa tōō, ante piñinque inguipogaque quēwēnāni iñōmō mōnitō imōnite ñōwo ganca cōwē wido cædāni wædōmōni imōnipa.

¹⁴ Mōnitō beyæ cædinque Pabodoidi wæwente quēwēnānipa, ante adinque mīnitō wæætē guingo imonte wæcæmīnimpa, ante botō dicæ mānōmaīnō ante yewæmōmogaa. Wæætē botō wēmīni baī iñōmīnite botō, Mānōmaī cædinque mīni wæquinque impa, ante wææ yewæmōmopa.

¹⁵ Mīnitō imīnite nē aadāni iñōmō diete mīido ganca

mānimpodāni iññānite mōnitō mīnitō mæmpoidi bai imōni guiquēnē mēmōniya pōni imōnipa. Edæ, Itota Codito nempo quēwēninque botō, Itota Codito pōnō cæcā beyænque mōnō watapæ quēwengæimpa, ante apænebo eññēmitapa. Mānōmainō ante apænebo eññēninque mīnitō mempoga eññamini ate botō mīnitō mæmpo bai bagaboimpa. ¹⁶ Mānōmaī beyæ botō mīnitō imīnite waadete apænedinque, Botō mæmpobo cædō bai mīnitō adobaī cæcæmīnimpa, ante nanguī āmopa.

¹⁷ Botō tōmāmæ godinque wayōmō Codito ingante nāni godongāmæ pōnencabo weca wayōmō nāni pōnencabo weca go guidinque iūmaī ante apænebopa. Mōnō Itota nempo quēwēninque nō eññēninque waa cæte quēwengæimpa, ante odōmonte apænebopa. Mānōmainō ante botō odōmonte apænedō bai botō tōmēmo adodō eññente quēwēmo abaimpa. Īninque mīnitō, Pabodo mānōmaī quēwengampa, ante eññencæmīnimpa, ante botō nē waadecā Tīmoteo ingante da godōmo mīnitō weca ponte apænecæcāimpa. Tōmengā iññōmō botō wengā bai inongā inte Codito nempo quēwēninque cōwē nō pōnente cæcā ingampa. Tōmengā mīnitō weca ponte apænedinque, Pabodo nānō odōmonte apænedō bai tōmengā nāmā adodonque ante cōwē eññente quēwengampa, ante apænecā eññēninque adodō ante pōnencæmīnimpa.

¹⁸ Pancamīniya, Pabodo wīi pongā awædō, ante, Tōmēmōnique wæætē nē āmōni incæmōnimpa, ante botō imote pīinte tedewēmīnipa. ¹⁹ Incæte mōnō Awēnē Ao angā ate botō oo poncæboimpa.

Ponte adinque botö, Tömëmönique në ämöni incæmönimpa, ante në tedewëmini æbänö tedewëminii, ante änämaï incæboimpa. Wæætë adomïni mïni tæï piñænö ante cöwä adinque apænte ancæboimpa. ²⁰ Wængonguï Awënë Odeye nempo në quëwëmö iñömö wïi önonque mönö tedequïnö beyænque quëwëmompä. Wæætë edæ tæï piñænte mönö quëwenguïnö ante mönö tömengä nempo quëwëmompä. ²¹ Mïnitö æbänö cæmïni ate mïnitö weca ponguïmo. Edæ mïni cædinö adinque botö panguënëmo inguïmo, ämïnitawo. Wæætë waadete pönëninque ædæmö cæquënëmo inguïmo, ämïnitawo.

5

Në wïwa towengä ingante apænte angæïmpä, ante

¹ Edæ, Në wïwa towengä incæ coodintoidi näni pönencabo tönö godongämæ ongongampa, ante tededäni ëñentamönipa. Mïnitö weca ongongä adocanque tömengä wæmpo nänöogængä incæ manguïwengampa töö. Iñæmpä Wængonguï ingante në ëñënämaï inäni incæ mänömaï wënæ wënæ cædämaï iñönäni mïnitö weca ongonganque do cæcä apa cæmïni. ² Në wïwa towengä tönö godongämæ ongömïni incæte mïnitö, Tömëmönique waa cæmöni imönipa, ante tedewëmini awædö. Incæte Ca ca wæmïni bai waa incædönimpa. Në wïwa cæcä ingante, Mönitö weca ongönämaï gobäwe, ante da godömïni gocä bai waa incædönimpa. ³ Botö guiquënë nänënë quëwëmo incæte mïnitö weca owote bai önöwënenque pönëmo imopa. Ìninqe mïnitö weca

owote bai botö nē wiwa cæcä ingante do apænte ämopa. ⁴ Minitö Awënē Itota emöwo apænedinque godongämæ pöñömini botö nänënë quëwëmo incæte adoyömö owote bai pönencæboimpa. Ayæ Awënē Itota tæi piñænongä inte minitö tönö adoyömö ongoncæcäimpa. Ìninqe minitö iimaï cæedäni. ⁵ Awënē nänö ponguïönæ iñedë nē wiwa cædongä tömengä önöwoca quëwencæcäimpa, ante iimaï cæedäni. Tömengä nänö wiwa ëñayö ewente bacæimpa, ante cædinque minitö tömengä ingante Tatäna nempo pædæ godömini æncæcäimpa.

⁶ Minitö, Waa imöni imönipa, ante tededinque wiwa tedewëminipa töö. Edæ dodäni nani yewæmongainö ante adämaï inte bai tedewëminipa. “Päo tömäo yedæ æmpoquinque wædænque da wënäni” bai minitö adobaï adocanque wiwa cæcä ingante mini oda cæquinque ee amini ongongampa. ⁷ Mini pönencabo waëmö pönï mini entawenguinque päo yedæ æmpoqui wido cæte bai cædinque nē wiwa cædongä ingante da tadömini gocæcäimpa. Edæ mönö Codito iñömö wiwa mönö cædinö ante ñä mënongacæte ante nämä wepæ godongacäimpa. Edæ dodäni, Nē wænonguëngä wænönämaï inte wodo pänta gocæcäimpa, ante, Patowa, ante codotedo nani nē wænongaingä bai mönö Codito iñömö adobaï inongä inte wængacäimpa. ⁸ Ìninqe mönö päo yedæ æmpoqui ömæmö i cænte bai cædinque wiwa mönö cædö ante wido cædinque mönö piinte cædämaï inte waa cæte quëwengæimpa. Ayæ ææmæ watapæ bete bai cædinque, Quinö näwangä pönï i, ante Ao ante æninqe mönö nö pönente quëwengæimpa.

9 Nē wīwa towēnāni tōnō godongāmæ cædāmaī iedāni, ante botō cadota ante do yewæmōmo amīnitawo. 10 Mānōmainō ante yewæmōninque botō, Inguipogaque quēwēnāni tōnō godongāmæ cædāmaī iedāni, ante dicæ antabogaa. Īñæmpa wīwa towēnānique, wacā quī nē æīnente wædānique, wacā quī nē ō ænānique inguipoga quēwēnānipa. Ayæ, Wængonguī impa, ante badōninque nē ædæ wæænte quēwēnānique mānimpodānique inguipoga quēwēnānipa. Īninque ædō cæte tōmēnāni weca cædāmaī inguū. Edæ inguipo ēmō cæte gote bai tōmēnāni weca ongōnāmaī inguū.

11 Wæætē mānīnō ante yewæmōninque botō, Mīni pōnencabo incæ adocanque wīwa cæcā adinque mīnitō tōmengā tōnō godongāmæ cædāmaī iedāni, ante wææ āmopa. Edæ, Nē pōnengā incæ wīwa towengantawo. Nē pōnengā incæ wacā quī æīnente wæcantawo. Wængonguī impa, ante badonte nē pōnengā ædæ wæængantawo. Wacā ingante, Wēnæ wēnæ ĩmipa, ante angantawo. Tī nāmæ bete nē pōnengā incæ quidi quidi dowængantawo. Wacā quī æncæte ante babæ cædinque ō ængantawo. Īninque tōmengā, Nē pōnēmo ĩmopa, ānongā incæ mānōmaī wīwa cæcā adinque mīnitō tōmengā tōnō godongāmæ cædāmaī inte godōmenque tōmengā tōnō godongāmæ contate cænāmaī iedāni, ante botō wææ ancæte ante āmopa.

12 Mīnitō Codito nempo mīni quēwencabo incæ nāēmæ apænte ānāmaī ĩmīni inte oda cæmīnipa. Wadāni ĩnānite Codito nempo quēwēnāmaī

iñönänite botö, Tömänäni æbänö wënæ wënæ cædänii, ante ædö cæte apænte anguimoo.
 13 Wængonguinque tömənäni inänite apænte ancæcäimpa. Incæte mīni cabo incæ adocanque wiwa cæcä adinque mīnitö tömēmīni, Mönitö weca ongönāmaï gobāwe, ante da tadömīni tao gocæcäimpa.

6

Në pönənāmaï ingä apænte ancæcäimpa, ante änāmaï ðe

¹ Mīni pönencabo iñömīnite adocanque bitö imite wënæ wënæ cæcantawo. Ininque bitö, Tömengä ingante apænte ancædänimpa, ante cædinque eñənāmaï inäni weca ædö cæte ænte gobii. Wæætē Wængonguï quīnāni inänite angä eñəninque tömənäni wæætē, Tömengä æbänö wënæ wënæ cæcää, ante apænte adinque nö ancædänimpa. ² Edæ mönö Wængonguï quīmö iñömö edæ, Inguipoga tömāmæ quēwənäni æbänö wënæ wënæ cædänii, ante në apænte anguimö imompa. Incæte mīnitö, Mänōmaï cæcæmönimpa, ante eñənāmaï inte bai cæmīni awædö. Tömāmæ quēwənäni inänite në apænte anguimīni inte mīnitö ñowo wædænque mīni apænte anguēnənö incæ quīnante änāmaï imīni. ³ Mönö iñömö Wængonguï anquedoidi inänite në apænte anguimö inömöimpa, ante eñənāmaï imīnitawo. Mänināni inänite në apænte anguimö inömö inte mönö pönencabo ñowo mönö wædö ante mönö godömenque apænte angæimpa, ante pönēmīniyaa.

⁴ Codito ingante mīni godongāmæ pönencabo incæ mīni wædö ante apænte ancædänimpa,

ante mīnitō ædānidō inānite āmīni apænte
 ānāni. Iñæmpa, Ōnōnānique inānipa, ante mīni
 ānōnāni incæ mānīnō ante nē apænte ānāni
 badānitawo. ⁵ Mīnitō guingo imonte mīni
 wæquinque cæmīnipa, āmo ēñēmaimīnipa. Nāna
 pōnencaya incæ nāēmæ wæætedō wæætē āna
 wædinque mīnitō, Mōnō pōnencabo incæ æcānō
 nē nō ēñēnongā inte apænte anguingāā, ante
 adinque tōmengā ingante anguēnēmīni imīnipa.
 Iñæmpa mīnitō weca nē nō ēñengā adocanque dæ
 angantawogaa. ⁶ Wæætē nāna pōnencaya incæ
 nāēmæ pīinīnque adocanque, Botō beyæ apænte
 ānīnque īngā ingante pancædānimpa, angampa.
 Ayæ godōmenque wēnæ wēnæ cædinque tōmengā
 nānō tōniñacā ingante nē pōnēnāmaī ināni weca
 ænte godinque, Apænte ānīnque pancæmīnimpa,
 angā pānānipa.

⁷ Iñæmpa mīni pōnencabo incæ nāēmæ pīinīnque,
 Apænte ante pangæimpa, ante dobæ oda cæmīnipa
 tōō. Edæ wacā wīwa cæcā ate wædinque bitō
 wæætē piyænē cæbi waa imaimpa. Tōmengā
 babæ wapiticæ ānīnque ō ængā wædinque bitō
 piyænē cæbi waa imaimpa. ⁸ Incæte piyænē
 cæquēnēmīni incæ mīnitō wæætē babæ cædinque ō
 æmīni awædō. Wacā ingante wīwa cæmīni awædō.
 Mānōmaī cædinque mīnitō mīni pōnencabo incæ
 wæætē godō wæætē godō wīwa cæmīnipa tōō.

⁹ Wīī ēñente cædāni iñōmō Wængonguī Awēnē
 Odeye nempo cōwē guidāmaī inguināni inānipa,
 ante mīnitō iñōmō ēñēnāmaī inte baī cæmīnipa
 tōō. Mānōmainō ante pōnēnīnque mīni oda
 cæquinque ī apa cæmīni. Ñōwo godōmenque

ämo eñeedäni. Pancadäniya towente cædänipa. Pancadäniya guiquënë, Wængonguï impa, ante nani badöniñömö gäänë ædæ wæænänipa. Pancadäniya guiquënë nänöogæ inämaï iñongante godö guëa möwänänipa. Pancadäniya guiquënë nana onguïñæncaya incæ nana gæncaya inte bai cædinque guëa monte quëwänapa. ¹⁰ Pancadäniya guiquënë awëmö ænänipa. Pancadäniya guiquënë wacä mäincoo ante æinente wædänipa. Pancadäniya guiquënë ti nämæ bete quidi quidi dowænänipa. Pancadäniya guiquënë wacä ingante, Bitö wënæ wënæ imipa töö, ante piinique babæ änänipa. Pancadäniya guiquënë babæ apænedinque ö ænänipa. Mänömaï wiwa cædönäni inte tömënäni Wængonguï Awënë Odeye nempo cöwë guidämaï inguïnäni inänipa, ämo eñëmaïminipa. ¹¹ Mini pönencabo incæ pancaminiya mänömaï ingaimini inte ñöwo iñömö æbänö iminii. Edæ mönö Awënë Itota Codito emöwo beyænque Wængonguï Önöwoca pönö ñä mënongacä ate minitö tæiyæ waëmö ewocate quëwëmini adinque Wængonguï, Botö ayömo minitö waa cæmini iminipa, angampa.

Baonga quëwëninque mönö tæiyæ waëmö entawente quëwengæimpa

¹² “Botö cæinënonque ante cæbo incæ Wængonguï wææ änämaï ingampa,” ante apænedänipa. Incæte botö cæinënonque ante quëwëmo bai wii botö waa quëwenguinque incædömoimpa. Botö cæinënonque ante cæbo incæ Wængonguï wææ änämaï ingampa, ante nani änö iñömö edæ näwangä impa. Incæte botö cæinënonque ante

cæbo bai botō ñä cæyænte bai wæwenguënëmo inte awædō. ¹³ Ayæ cænguī iñōmō. “Mönō cæncadē guiquinque cænguī æmompā. Ayæ adobai mönō cæncadē cæi cænguī beyænque ënëmompā,” ämīnitawo. Iñæmpā cænguī incæ cæinca incæ, Idæwaa impā, ante Wængonguī wo ëwencæcäimpā. Ayæ adobai mönō baō iñōmō wīi towenguinque beyæ ëñamompā. Wæætē mönō Awënë beyænque mönō baō ëñate quëwëmompā. Ayæ mönō baō beyæ ante mönō Awënë pō guicä ate tömengä tönō äawocaque bai ëwocamompā. ¹⁴ İninque edæ mönō Awënë ingante Wængonguī tæëmō piñæninque angä ñäni ömæmongä bai mönō imonte adobai tæëmō piñæninque angä ñäni ömæmonguimō imompā.

¹⁵ Edæ, Codito qui, ante mönō baō incæ godömō ængä ate mönō tömengä baō bai ëñamompā, ante ëñënämaī imīnitawo. İninque Codito baō bai ëñabo inte botō iñōmō edæ onquiyængä mäincoo beyæ ante nē towente quëwengä tönō edæ ædō cæte godō monguimoo. ¹⁶ Edæ, Æcänō mänōmaī godō möna tömengä nē tote quëwengä tönō adocanque bai bacampā, ante ëñënämaī imīnitawo. Edæ, “Mënaa inina incæ tömëna wæætē nana gæncaya möninque adocanque bai bacædaimpā,” ante apænete yewæmonte ongompā. ¹⁷ Ayæ mönō Awënë nempo quëwengä tömengä iñōmō mönō Awënë tönō äawocaque bai ëwocacampā cæminii.

¹⁸ Æcänō godō towëna tömengä nämä baō cædingä inte nämä baō nänō wæwenguinque wënæ wënæ cæcampā. Wæætē yabæque mönō wënæ wënæ cædō beyæ mönō baō ædō cæte

wæwenguī. Mānōmaī ī īnīnque mīnitō īñōmō wodīī wīnonte towēnāmaī quēwēedāni. ¹⁹Edæ Wængonguī tōmengā Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca ingante mīnitonga da pōnongā pō guīite owocampa. Īnīnque mīnitō, Botō baō tōmēmo quī ēñabopa, ante ædō cæte āminīi. Īñæmpa Wængonguī Ōnōwoca tæiyæ waēmō oncō baī ēñate apa ānewēmīnīi. ²⁰Wængonguī nangūī pōnī godonte ængā beyænque mīnitō baō tōmengā quī ēñapa. Mānōmaī beyæ mīnitō, Tōmānāni Wængonguī ingante waa ate ēñencædānīmpa, ante cædinque mīnitō baonga quēwēnīnque edæ waa cæedāni.

7

Nāna gæncaya īñōna īnte īmaī cæbainapa

¹ Nōwo īñōmō mīni wædō ante yewæmōmīni ænte adīnque botō īmaī āmopa. Onguīñængā īñōmō onquiyængā ingante mōnāmaī ingā waa tobaimpa. ² Incæte, Wīī towēinente wæcæcāimpa, ante cædinque onguīñænāni tōmānāni, Botō nānōogængā incæcāimpa, ante mōnāni waa īmāimpa. Ayæ onquiyænāni adobaī tōmānāni, Botō nānōogængā incæcāimpa, ante mōnāni waa īmāimpa. ³ Onguīñængā īñōmō tōmengā nānōogængā āñongante, Botō nānōogæmī īmīpa, ante Ao ānīnque āāodenque moncæcāimpa. Ayæ onquiyængā adobaī, Botō nānōogæmī īmīpa, ante ānīnque tōmengā nānōogængā āñongante āāodenque moncæcāimpa. ⁴ Monte ate nānōogængā tōnō adocanque baī ba adīnque onquiyængā wæætē, Onguīñængā quī, ante ēñadīnque, Tōmēmo baonque ēñabopa, ante ædō cæte anguingāā.

Ayæ adobaï onguiñængä wæætë, Onquiyængä qui, ante eñadinque, Tömëmo baonque eñabopa, ante ædö cæte anguingää. ⁵ Nänöogængä angä eñente edæ Baa änämaï. Pancaguënëa Wængongui ingante nanguï apænecæte ante guëa Ao äninque nänëneto nänënë wantæ iñö möninqe idæwaa. Edæ, Tatäna angä wacä ingante towëinente wæcæ wæ, ante wææ cædinque adodë iñömö wæætë moncædaimpa.

⁶ Incæte mänömaï äninque botö, Minitö botö änö baï cöwë cæcæminimpa, ante wææ änämaï imopa. Wæætë, Minitö mänömaï cæmini waa imaimpa, ante mäninonque ante apænebopa. ⁷ Onguiñænäni tömänäni botö baï wëmö cædäni quëwënäni baï waa incædönimpa, ante pönëmopa. Incæte Wængongui pancadäniya inänite pönö apænedinque, Bitö mönämaï inte adobique wëmö cæte botö beyæ cæcæbiimpa, äninque wadäni inänite, Bitö mömi ate mīna gæncaya botö beyæ cæcæminaimpa, angampa.

⁸ Botö, edëningä ingante apænedinque ayæ owæmpoingä ingante apænedinque, Botö baï wëmö cæbi waa imaimpa, ämopa. ⁹ Incæte adocanque, Onquiyængä ingante cöwë moncæboimpa, ante wæcä adinque botö, Bitö cöwë moncæbiimpa, ämopa. Edæ tömengä towëinente wædämaï incæcäimpa, ante wææ äninque botö, Tömengä godömenque waa quëwencæcäimpa, ante ee abo moncæcäimpa.

¹⁰ Do möningä ingante edæ botö iïmaï ämopa. Æ, wadö ämopa. Wii botö ämopa. Mönö Awënë incæ iïmaï angampa. Onquiyængä incæ tömengä nänöogængä ingante ëmö cæte godämaï

incæcäimpa, angampa. ¹¹ Incæte emö cæte gocä inique wæetë adodö pöninge adocä ingante mongä waa imaimpa. Wæetë adodö pönämai ingä inique tömengä ee quëwëninge wacä ingante cöwë mönämai incæcäimpa. Ayæ onguiñængä incæ nänöogængä ingante pämente godämai incæcäimpa, ante mönö Awënë angampa.

¹² Wamini iminite guiquënë mönö Awënë änämai iñongä botö wæetë iimai amopa. Onguiñenganque nē pönengä inte, Botö nänöogængä pönänämai ingä incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinque tömengä nänöogængä ingante pämenämai incæcäimpa. ¹³ Onquiyenganque nē pönengä inte, Botö nänöogængä pönänämai incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinque tömengä nänöogængä ingante pämenämai incæcäimpa.

¹⁴ Onquiyenganque nē pönengä iñongante tömengä adocanque nänö pönönö beyænque Wængongui, Mina gæncaya botö quimina iminapa, ante onguiñængä ingante edæ do ængampa. Ayæ adobai onguiñenganque nē pönengä iñongante tömengä nänö pönönö beyænque Wængongui, Mina gæncaya botö quimina iminapa, ante onquiyængä ingante adobai do ængampa. Wængongui mänömai cæcä beyænque minatö wënäni nani waa quëwëninge Wængongui quinäni badänipa. Wængongui wii mänömai cæcä bai minatö wënäni iñömö Wængongui quinäni inämai inte nöwadäni bai nänënë pæcædonänimpa.

¹⁵ Bitö adobique nē pönëmi iñömite bitö nänöogængä pämente gocä wædinque ee abi gocæ. Mänömai emö cæte gocä adinque bitö tömengä ingante nänönämai inte bai badinque ee

quëwencæbiimpa. Edæ, Piyænë cæte quëwëedäni, ante Wængongui tömämö ïmonte aa pegacäimpa. ¹⁶ Bitö onquiyæmi tömëmi waa cæbi adinque bitö nänöogængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte ëñëmii. Edæ onguiñæmi adobaï tömëmi waa cæbi adinque bitö nänöogængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte ëñëmii.

¹⁷ Incæte mönö Awënë, Ìimaï cæe, angä ate ëñente wædinque bitö tömengä nänö änönonque ante cæte quëwencæbiimpa. Ayæ, Æbänö botö nänöogængä ëayömo mönö Awënë aa pecantapa, ante pönëninque bitö mänïñedë bitö nänöogængä ëagai baï adobi inte quëwencæbiimpa. Botö ïñömö Codito ingante nani pönencabo wayömö nani godongämæ poncabo wayömö nani godongämæ poncabo weca gote apænedinque, Mänömaï cæedäni, ante tömänäni ïnänite ante apænebopa.

¹⁸ Onguiñæmi ïmi do ëö togænïmi ïñömite Wængongui aa pecantawo. Ìinque bitö, Bagäacä baï babote, ante cædämaï incæbiimpa. Ëö togæmi inte ee quëwëe. Wæætë ëö togænämaï ïñömite Wængongui aa pecantawo. Ìinque bagäabi inte ee quëwëe. ¹⁹ Edæ ëö togæmö incæ bagäamö incæ waomö önömonque ïmompä. Wïi mäninö beyænque waa quëwëmö ïmompä. Wæætë Wængongui nänö wææ angainö ëñente beyænque waa quëwëmompä. ²⁰ Ìinque, Æbänö engæñömo Wængongui aa pecantawoo, ante pönëninque bitö adobi inte cöwë quëwëe. ²¹ Bitö wacä beyænque cæte në quëwëmi ïñömite Wængongui bitö ïmite aa pecantawo. Ìinque bitö në cæbi inte piyænë cæte wædämaï

incæbiimpa. Incæte bitō ïmite ñimpo cædinque, Abæ tawænte goe, angä eñëninque ee goe.

²² Waocä beyænque cæte nē quëwëmi ïñömite mönō Awënë aa pecantawo. Ìninque mönō Awënë incæ pönō ñimpo cædinque, Abæ tawænte goe, angä eñëninque ee gote bai ëwocabipa. Wæætë bitō waocä beyænque nē cæbi ïnämaï ïñömite mönō Awënë aa pecantawo. Ìninque Codito nē aa pete ængä beyænque bitō cæte nē quëwëmi babipa. ²³ Edæ Wængonguï tömengä nänō Tæiyæ Waëmō Wengä ingante godongä beyænque mönō wæætë tömengä quimō bagamöimpa, ante pönëninque mïnitō wæætë waocä beyænque nē cæte quëwëmini badämaï iedäni. ²⁴ Ìñänäni ïïmaï ante cæedäni. Botō Wængonguï Awënë nempo quëwëninque tömengä nänō änonque eñente cæcæboimpa, ante cædinque mïnitō Wængonguï nänō aa peyedë mïni ëgaï bai adomïni inte quëwëedäni.

²⁵ Ayæ, Mönämaï ïnäni æbänō quëwenguënënäni ïnäni, ante mönō Awënë angampa diyæ eñenguïmoo. Incæte Wængonguï waadete pönō apænecä eñëninque botō nē eñënömo bagaimo inte mä pönëninque ämo eñëmaïminipa. ²⁶ Mönō wæwenguïmämo oo pönï impa, ante pönëninque bitō, Nöwo botō nänöogængä ingante æbänō èate quëwëmoo, ante pönëninque ñöwo bitō ëadō bai adobi inte cöwë quëwenguënëmi ïmipa, ante pönëmopa. ²⁷ Onguïñæmi eñëmi, Bitō nänöogængä ingante do mömitawo. Ìninque, Pämæncæboimpa, ante änämaï ie. Wæætë wacä ingante ämopa. Bitō wëmō cæbitawo. Ìninque, Botō nänöogængä, ante

diqui diqui mīnāmaī īmi waa īmaimpa. ²⁸ Incæte ñōwo mōmi incæ wēnæ wēnæ cædāmaī inte mōmipa. Ayæ baquecā adobaī do mongā incæ wēnæ wēnæ cædāmaī inte mongampa. Incæte æcānō mōna tōmengā inguipoga quēwente nānō caate wæquinque mongampa. Mānōmainō ante yewæmōninque botō, Mīnitō caate wædāmaī incæmīnimpa, ante wææ āmopa.

²⁹ Īñānāni, Ñōwopāmo wīi wantæpiyæ ingæimpa, ante wædinque āmopa. Edēningā nānō pōnēnō baī nē manguiwengā incæ adobaī pōnengā baī waa īmaimpa. ³⁰ Æcānō Ca ca wæda tōmengā ĩñōmō wīi wæcā baī bacā ĩnīnque waa īmaimpa. Æcānō Ca ca toda tōmengā wīi tocā baī bacā ĩnīnque waa īmaimpa. Æcānō godonte æna tōmengā ōmæpocā baī bacā ĩnīnque waa īmaimpa. ³¹ Inguipoga mōnō cædō ante æcānō cæda tōmengā mānīnō ante ānāmaī inte baī cæcā ĩnīnque waa īmaimpa. Edæ inguipoga quēwēnīnque mōnō cædō oo pōnī ēwente baquinō anguēnē.

³² Edæ mīnitō, Æbānō cæquīmoo, ante wædāmaī incæmīnimpa, ante botō īmaī ante wææ āmopa. Nē wēmō cæcā guiquēnē, Æbānō cæbo ate mōnō Awēnē waa toquingā, ante pōnēnīnque tōmengā mōnō Awēnē beyænque ante quēwengampa. ³³ Do mōingā guiquēnē inguipoga nānō quēwenguīnō ante pōnēnīnque, Æbānō cæbo ate botō nānōogængā waa toquingā, ante wæcampa. ³⁴ ĩnīnque tæcæ tæcæ pōnente cæcampa. Onquiyængā guiquēnē owæmpoingā ingā incæ baquecā ingā incæ mōnō Awēnē beyæ ante pōnēnīnque, Æbānō botō baō tæiyæ waēmō ēñaquīmoo, ayæ, Æbānō botō ōnōwoca tæiyæ waēmō ēwocaquīmoo, ante cæcampa.

Do möingä guiquënë, Æbänö cæbo ate botö nänöogængä waa toqingä, ante inguipogaque nänö quëwenguinö ante wæcampa.

³⁵ Mäninö ante botö wii minitö iminite wææ cæcæte ante ämopa. Wæætë minitö mini watapæ quëwenguinque ante botö, Mönö Awënë ingante æmæ pönënamäi inte nöingä cæte quëwencæminimpa, ante ämopa.

³⁶ Onguiñængä adocanque guiquënë, Botö wengä baquécä do picængä bacampa, ante adinque botö tömengä ingante godonguënëmo imopa, angä ininque tömengä nänö änö bai cædinque ee godongä moncæcäimpa. Edæ mänömaï godöninque tömengä wii wënæ wënæ cæcä ingampa. ³⁷ Wacä guiquënë mimöno ædæmö nö pönëninque, Botö wengä baquécä picængä bacä incæte botö piyænë cæte godönämaï incæboimpa, angampa. Ininque wadäni tömengä ingante wææ änämaï iñönäni tömengä, Tömëmoque botö äninö bai cæcæboimpa, ante në ëñente pönëninque godönämaï ingampa. Tömengä adobai waa cæcampa. ³⁸ Ininque tömengä wengä baquécä iñongante edæ, Moncæcäimpa, ante në godongä guiquënë waa cæcampa. Wæætë wacä, Mönämaï incæcäimpa, ante wii godongä guiquënë tömengä godömenque waa cæcampa.

³⁹ Nänöogængä ayæ müingä quëwëñongante onquiyængä iñömö tömengä tönö cöwë quëwenguëngä ingampa. Wæætë nänöogængä wængä owæmpote ate tömengä abæ tawænte bai adocanque quëwengampa. Do owæmpoingä inte, Wacä ingante möinëmopa, angä ëñëninque minitö,

Tömëna mönō Awënë nempo nāna quëwencaya inapa, ante adinque möinente nānō wædō ante ee godōmini moncædaimpa. ⁴⁰ Incæte botō, Owæmpoingä ee wëmō cædinque godōmenque watapæ quëwëmaingampa, ante pönëmopa. Edæ Pabodo imo Wængonguï Önōwoca tönō ääwocaque bai ëwocabo inte mänōmainō ante pönëmopa.

8

Mönitō wængonguï cænguï, ante wadāni nāni cönōni ante

¹ Wadāni, Mönitō wængonguï cænguï impa, ante nāni cönōnincoo ante adinque mīnitō, Önonque cænguï impa, ante abaimpa, ämīnitawo. Nāwangä tōmāmō mīni änō bai do ëñëmompa. Incæte, Tömëmoque do ëñëmopa, ante nē angä iñōmō tōmengä nāmā ængō cæte bai cædinque wadāni inānite piinte bai cæcampa. Wæætē nē waadecä guiquënë wadāni inānite ængō cæte bai cædinque tōmënāni inānite waadete cæcampa. ² Waocä, Tömëmo do ëñëmopa, ante nē änewengä guiquënë tōmengä nō nānō ëñenguënënō ante ayæ ëñënāmaï inte cæcampa. ³ Wæætē Wængonguï ingante nē waadedāni inānite do againgä inte tōmengä tōmënāni inānite pönengampa.

⁴ İinque, Mönitō wængonguï cænguï impa, ante wadāni nāni cönōnincoo ante ñōwo apænebo ëñëedāni. Tömënāni nāni, Mönitō wængonguï impa, ante nāni cönōninca önoncaque impa, ante mönō do ëñëmompa. Ayæ adobāi, Nāwä Wængonguï adocanque pōni ingampa, ante do ëñëmompa.

⁵ Wængonguïdi nāni änönāni incæ awënëidi nāni

änönäni incæ nangui pönī inänipa. Näwangä impa. Incæte tömēnāni, Wængonguūidi inänipa, ante nāni änönāni inguipoga incæ öönädē incæ ongönāni incæte, ⁶ Wængonguūi mönō Wæmpocā iñömō adocanque pönī ingampa. Öönæ incæ inguipo incæ öönädē ongoncoo incæ inguipoga ongoncoo incæ tömancoo incæ tömengä adocanque badonte aacā beyænque edæ ongoncoopa. Ayæ adobaī mönō tömengä nempoque quēwēmompā. Ayæ Itota Codito mönō Awēnē adocanque pönī ingampa. Tömengä tönō godongämæ cædinque Wængonguūi tömancoo badongacäimpa. Adocā Codito tönō godongämæ cædinque Wængonguūi pönō cæcā ate mönō quēwēmompā.

⁷ Mäninō ante pancamonga guiquēnē ēñēmompā. Pancadāniya guiquēnē nē pönēnāni incæ mäninō ante ēñēnāmaī inänipa. Iñāni Codito ingante tæcæ pönēnāni iñömō tömēnāni wēēnēñedē, Mönitō wængonguūi impa, ante badonte cōnonte ædæ wæænte cægaināni inänipa. Ñöwō iñömō tömēnāni Codito ingante tæcæ pönente ate, Wadāni wængonguūi cænguūi incæ cæninque wentamō mongænte wæcæ wæ, ante guifente wædāni incæte do edæ cænānipa. Mänōmaī Codito ingante æmæ pönēnāni inte tömēnāni wadāni nāni wængonguūi cænguūi cæninque nāmanque nāni æmæ pönēnō beyænque nāmā apænte do wentamō entawēnāni inänipa. ⁸ Incæte cænguūi önonque iñonte mönō cænāmaī imō beyænque ædō cæte wīwa entawenguūi. Wæætē mönō cæmō beyænque ædō cæte waa entawenguūi. Edæ mönō imonte cænguūi beyænque Wængonguūi dicæ waa aqingäa.

⁹ Wængonguī wææ änāmaī ingä adinque mīnitō do cæmīnitawoo. Īñæmpa mänōmaī cæmīni adinque wadāni nē æmæ pōnēnāni adobaī cænāni ĩninqe tōmēnāni tee tēwate baī oda cæbainānīpa. Mänōmaī impa, ante pōnēninqe mīnitō, Oda cædāmaī incædānīmpa, ante cædinque ee cænāmaī ĩmæwedāni ämopa. ¹⁰ Edæ, Mōnitō wængonguīdi oncō impa, ante tōmēnāni nāni änincōnē bitō nē ēñēmi inte go guīdinque cængōmitawo. Īñæmpa bitō mänōmaī go guī cængōmi adinque wacā nē æmæ pōnengä guīquēnē bitō cæbaī adobaī do cædinque nāmā apænte änāmaī inte tōmengä nānō oda cæquinque do go guīite cæmaingampa. ¹¹ Codito tōmāmō beyæ wæninque nē æmæ pōnengä beyæ adobaī wængacāimpa cæbii. Bitō tōmēnāni nāni wængonguī oncō ante, Önonconque impa, ante nē ēñēmi inte do guīite cæmi beyænque bitō tōniñacā nē æmæ pōnengä ĩñongante wapiticæ mäobi oda cæte wæwente bacampa tōö. ¹² Mänōmaī cædinque mīnitō tōniñadāni ĩnānite mīnitō waadedāmaī inte wēnæ wēnæ cæmīnīpa. Tōmēnāni nāni nāmā apænte æmæ pōnēnō ante wido cæte baī cædinque mīnitō mōnō Codito ingante do wīwa cæmīni ĩmīnīpa. ¹³ ĩninqe botō cæmo beyænque botō tōniñacā oda cæcā adinque botō, Tōmengä oda cædāmaī incæcāimpa, ante cædinque baö incæ cōwē cænāmaī incæboimpa.

9

Codito nānō da godongaināni ūmaī cæquēnēnāni ĩnānīpa

1 Botö Pabodobo æbänö imoo, ante mīnitö æbänö ante pönēmīni. Edæ, Botö Itota nänö nē da godongaīmo imopa. Tömengä botö imote pönö ñimpo cæcä beyænque quëwëmopa. Mönö Awënë Itota ingante do agaīmo imopa. Mīnitö guiquënë, Pabodo mänömaī ingampa, ante pönēmīniyaa. Ayæ mönö Awënë nempo quëwëninque botö Pabodobo tömengä beyæ apænebo ëñēmīni inte mīnitö wæætë, Pabodo apænecä beyænque mönitö nē pönëmöni imönipa, ante pönēmīniyaa. ² Wadäni guiquënë, Pabodo ingante Awënë Itota da godönämaī ingacäimpa, änānitawo. Tömēnāni mänömainö ante tedewēnāni incæte mīnitö guiquënë, Pabodo ingante mönö Awënë Itota näwangä da godongacäimpa, ante apænequënëmīni iminipa. Edæ botö pönö apænebo beyænque mīnitö wede pönëninque mönö Awënë nempo quëwëminipa, ante edonque abaimpa.

³ Pancamīniya botö imote apænte ancæte ante cæyömīni botö nämä wææ cæcæte ante iīmaī ämopa. ⁴ Mönatö apænemöna ëñēmīni incæte mīnitö iñömö, Mīnatö eyepæ cæmīnapa diyæ cænguī tönö bequī ænguīmīnaa, ante wææ ante bai tedemīni awædö. ⁵ Wadäni mönö Awënë Itota nänö nē da godongaināni iñömö nāna gæncaya nāna gæncaya godänipa. Mönö Awënë tönīñadāni adobai Pegodo adobai tömēnāni nāna gæncaya nāna gæncaya godänipa. Mönatö imönate guiquënë mīnitö, Mīnatö godinque nänöogængä ænāmaī inte goeda, ante wææ ante bai tedemīni awædö. ⁶ Wadäni önompoca cädämaī inte quëwëñönāni botö tönö Bedēnabee adomönaque önompoca

möna cædö beyænque ænte quëwenguënëmöna imönatawo.

⁷ Tontadoidi guiquënë dicæ tömënäni nämä näni godonte æinta beyæ quëwënäniyaa. Ayæ æcänö yowementacoo mingä pæ inca ate në miningä inömö ædö cæte yowepæ ænte bedämaï ingu-ingää. Edæ dobæ ade becampa. Cæninäni në aacä guiquënë dicæ goömæ yopænte ænämaï ingu-ingää. Edæ do yopænte ænte becä apa änewëminii.

⁸ Mänömainö ante apænedinque botö waodänique näni änönö ante wii ämopa. Wæætë Wængongui nänö wææ angainö ante mäninonque ante ämopa. ⁹ “Wagada onguiñængä në cæcä inte tömentapo æ yacæimpa, ante ämi pinä pinä gäwate cægöñongä bitö tömengä önöne wææ wodönedämaï inte ee abi cæncæcäimpa,” ante Möitee wodi wææ yewæmongacäimpa. Inique Wængongui dicæ wagada beyænque ante pönëninque mänömainö ante angantawogaa.

¹⁰ Wæætë mönö beyænque ante Wængongui angampa, ante pönengæimpa. Näwangä mönö beyænque yewæmongatimpa. Waocä dicæ, Wadänique cæncædänimpa, ante onguipoi mangæ mangæ tæñongäa. Wæætë, Mönitö godongämæ cæncæmönimpa, ante mangæ mangæ tæñongampa. Ayæ tömëmö në æ yeyacä guiquënë dicæ, Wadänique cæncædänimpa, ante æ yeyacäa. Wæætë edæ, Mönitö godongämæ cæncæmönimpa, ante pönengä inte æ yeyacampa. ¹¹ Inique, Minitö mimöno cænte bai ewocæminimpa, ante cædinque mönatö tömëmö minte pæ bai pönö apænëmöna do ëñente ewocaminitapa. Incæte mönatö imönate wæætë mäincooque pönömïni wënæ wënæ

ænguënēmōna ämīnitawo. ¹² Īñæmpa wadāni ĩnānite māincoo ee godōmīni ænānīpa. Mōnatō ĩñōmō godōmenque apænedinque godōmenque ænguënēmōna ĩñōmōnate mīnitō Baa ämīnitawoo.

Mōnatō nē ænguënēmōna incæte cōwē ænāmaī ĩmōnāpa. Edæ, Mōnō Codito ingantedō ante watapæ apænedinque mōnatō māincoo æmōna baī wadāni, Pabodoidi māincoo æncæte ante apænedāpa, ante pīinīnque wææ ancædōnānīmpa. Īnīnque, Wææ änāmaī incædānīmpa, ante cædinque mōnatō, Cōwē ænāmaī incæmōnānīmpa, ante piyænē cæte ee apænemōnāpa. ¹³ Nāwā Wængonguī cænguī, ante ænte māmō cōnōnāni ongō adinque Wængonguī oncōnē ñænæncōnē nē cædāni incæ pancaā ænte ade cænte quëwënānīpa. Ayæ, Wængonguī quī, ante baō nāni iya tāimpā nē cædāni adobaī iya tāimpā nāni cōnōningā incæ pancacāā ænte cænte quëwënānīpa, ante pōnēmīniyāa. ¹⁴ Mōnō Awënē adobaī, Botō ĩmotedō ante watapæ apænedāni ate nē ëñēnāni wæætē nē apænedāni ĩnānite cænguī pædæ godōnāni ænte cænte quëwencædānīmpa, angāmpa. ¹⁵ Botō guiquënē nē ænguënēmō incæte cænguī ante änāmaī inte cōwē apænebo ĩnōmoīmpa. Nōwo mīnitō ĩmīnite yewæmōnīnque botō dicæ, Pōnōmīni æncæboīmpa, ante yewæmōmogāa. Cænguī ante änāmaī inte botō Wængonguī beyænque apænebo ëñēmīnīpa, ante pōnēnīnque mānīnō beyænque tobopa. Mānōmānō ante todōmo inte botō, Gæwænte wædinque nāñe wæmo incæ wacā māincoo edæ ænāmaī incæboīmpa.

¹⁶ Itota Codito ingantedō ante apænebi

ēñencædānimpa, angä ēñente botö nē apænebo bagaiṃo inte edæ ædö cæte wadö cæquimoo. Īninqe botö mänömainö ante nē apænedömo inte edæ, Tömëmo waa cædinque apænebopa, ante ædö cæte tedequimoo. Edæ botö Itota ingantedö ante möni watapæ apænedö ante wīi apænebo bai edæ botö wæquinque incædönimpa. ¹⁷ Edæ Itota Codito, Apænebi ēñencædānimpa, angä ēñēninqe botö Ao ante watapæ todirque apænebo adinque tömengä, Waa cæbi imipa, ante eyepæ pönongä æmaimopa. Wæætē, Wīi apæneinente wæbo incæte botö cöwē apænebo ininque edæ tömengä nänö angainonque cæte apænebopa. Edæ botö nē apænequënëmo inte ædö cæte apænedāmaī inguimoo. ¹⁸ Īninqe botö ēñente cæbo beyænque quinö ænguimoo. Botö Itota Codito ingantedö ante watapæ apænebo beyænque Wængonguī īmaī pönö cæcä æninqe tocæboimpa. Botö apænebo beyæ mīnitö nē pönonguënēmīni incæte pönönāmaī imīni ininque botö wæætē ænāmaī inte tocæboimpa.

¹⁹ Ayæ waodāni wīi botö awënēidi inānīpa. Ayæ botö wacä ingante nē cæbo ināmaī inte abæ tawænte bai quëwëmopa. Incæte botö, Waodāni godömenque nanguī ināni Codito gämænö poncædānimpa, ante cædinque tömänāni inānite nē cæte quëwëmo bai botö baquinque nāmā pædæ godonte bai quëwëmopa. ²⁰ Godongämæ cæbo ate oodeoidi incæ Itota gämænö poncædānimpa, ante cædinque botö oodeoidi nāni pönënö bai pönēninqe tömēnāni nāni quëwënö bai quëwëmopa. Pancadāniya, Möitee wodi nänö wææ angainö ēñëmö beyænque mönö quëwengäimpa,

ante pönëninque mäninonque ante eñente cædänipa. Botö guiquënë, Wii Möitee wodi nänö wææ angainö eñëmö beyænque mönö quëwengæimpa, ante pönëmopa. Incæte, Godongämæ cæbo ate mäninonque ante nē eñente cædäni adobaï Itota Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö tömënäni eñënö baï adobaï eñente baï cæbopa.

²¹ Wadäni guiquënë Möitee wodi wææ ante nänö yewæmongainta adämaï inänipa. Botö guiquënë, Wængongui, İimaï cædäni, ante nänö wææ angainö ante cöwë eñenguënëmo inte botö mönö Awënë Codito nempo quëwëninque tömengä nänö angainö ante cöwë eñente quëwëmopa. Incæte godongämæ cæbo ate nē adämaï inäni adobaï Itota Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö wadö pönëmo incæ tömënäni adämaï inte näni quëwënö baï adobaï inte baï quëwëmopa. ²² Ayæ, Godongämæ cæbo ate æmæ pönënäni adobaï Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinque botö tömënäni æmæ pönente quëwënäni baï æmæ pönëmo inte baï quëwëmopa. İinque, Godongämæ cæbo ate pancadäniya Codito gämænö ponte quëwencædänimpa, ante cæcæte ante botö æbänö cæquimoo, ante wædinque İimaï cæbopa. Wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö baï adobaï cædinque botö tömänäni näni quëwënö baï adodö ante pönëmo inte baï quëwëmopa. ²³ Edæ, Itota Codito watapæ pönö cæcä beyænque tömämö tömengä nempo quëwëninque godongämæ watapæ tocæimpa, ante cædinque mäninö wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö adodö ante pönëmo inte baï

quëwëmopa.

²⁴ Edæ në quingæ pogodo godäni iñömö tömënäni näni pogodo goïmancadë tömänäni pogodo godänipa. Incæte adocanque quingæ pogodo gocä inte täno gote næ gongængä adinque edæ, Bitö adobique quingæ pogodo gote gänä cæbipa, ante pædæ pönönäni ængampa, aminitawoo. Minitö guiquënë quingæ pogodo gote bai gänä cæte æncæte ante tæi piñænte cædäni. ²⁵ Gänä cæcæimpa, ante cædinque tömënäni wadö näni cæinënö ante cædämaï inte wæntæye inämaï inte mäninonque ante cædänipa. Tömënäni guiquënë gänä cædinque poganta aquii guinë wænguiñabo näni que cædintaque ænte wencacæte ante mänömaï cædänipa. Mönö guiquënë poganta guinë wænämaï inta mönö cöwë encaquinta æncæte ante mänömaï cæmompä. ²⁶ Mänömaï impa, ante pönëninque edæ wiñatæ wiñatæ guidämaï inte pogodo godäni bai botö töingä gobopa. Ayæ, Æcänö gänä cæcää, ante tiyæmäa tamonte guëa cæda bai cædinque botö, Gänä cæcæboimpa, ante tæimö piñænte nö cæbopa. ²⁷ Ìninqe godömenque godömenque apænebo ëñënäni ate tömëmo oda cædämaï incæboimpa, ante cædinque botö, Tæi piñænte quingæ gobäwe, ante bai cædinque botö nämä incæ da godö da godö godoncæte ante nämä tæi tæi pante bai cæbopa.

10

Wængongui impa, ante näni cönöninca

¹ Botö tönñamäni iïmaï ante apænebo ëñëedäni. Mönö wæmæidi wodi tömänäni boguimä

gänēñömö quēwente cægongadānimpa. Ayæ tōmānāni gāwapæntibædē tæcæguedēmæ ti wææ tao gogadānimpa. ² İninque æpænē guiite bai cædinque tōmēnāni Mōitee wodi nempo tōmānāni nāni quēwenguinque edæ boguimāmodē godinque gāwapæntibæ tæcæguidēmæ gogadānimpa. ³ Ayæ cænguī Wængonguī öönædē da pōnongā wææ nāni cæ bai tōmengā Önōwoca nānō apænedō adobai ēñente ewocate quēwengadānimpa. ⁴ Wængonguī Önōwoca apænecā ēñēninque tōmānāni godongāmæ bete bai ewocate quēwengadānimpa. Edæ dicabo tæēmonca iñonte Mōitee wodi ongonto tæi tæi äayongā æpæ ompade ba begadānimpa. İncayæ Ponguingā mönō Codito adobai tæi piñænongā inte tōmēnāni tōnō godongāmæ godinque tōmengā Önōwoca ingante pōnongā æninque tōmēnāni ompade bete bai äawocaque bai ewocagadānimpa. ⁵ Incæte wodo tōmānāni ēñēnāmaī cædāni adinque Wængonguī wii togacāimpa. Edæ piīninque wænōninque önömæca yabæque wido cæcā ñömængadānimpa.

⁶ İninque, Tōmēnāni wēnæ wēnæ cæcæte ante nāni toinente wædō bai mīnitō wii adobai toinente wæcæminimpa, ante mönō imonte wææ odōmoncæte ante Wængonguī tōmēnāni nāni toinēnō beyæ ante pangā wængadānimpa, ante abaimpa. ⁷ Pancadāniya nāni badonte cönōninca weca ædæ wæænte, Wængonguī impa, ante babæ apænete towengadānimpa. Edæ, “Cæncæte ante becæte ante tæ contadinque tōmēnāni Yæ yæ owempocæte ante ængæ gantidānitapa,” ante yewæmongatimpa cæminii. Mīnitō

iñömö edæ, Wængongui impa, ante nani babæ towengai bai wii adobai cædäni. ⁸ Pancadäniya guiquënë nänöogængä inämaï iñongante wiwa towengadänimpa. Edæ bæintitodee müido ganca inäni mänimpodäni edæ mänömaï towänäni inte adoönæque iñonte näñe wængadänimpa, ante adinque pönente wædinque mönö wæætë towänämaï ingæimpa. ⁹ Pancadäniya guiquënë, Quiëmë cæmö iñömonte Awënë dicæ pangäa, ante ancaa wænæ wænæ cædäni adinque Wængongui tæntæ angä pocæ wængadänimpa. İninque tömënäni nani wænæ wænæ cægäinö ante mönö Baa ante wænæ wænæ cædämaï ingæimpa. ¹⁰ Pancadäniya guiquënë Wængongui nänö pönönincoo adinque, Wængongui wii wæmö pönongä awædö, ante piinte tededäni ate Wængongui anquedo në wido cædongä inongä inte tömënäni inänite wænonte edæ wido cægacäimpa. Mänömaï cæcä ante adinque minitö, Pangä wæncæ wæ, ante wædinque tömënäni nani piinte tedewengai bai adobai piinte tededämaï imæwedäni.

¹¹ İninque, Wamini mini adobai panguinque cæminipa, ante wææ odömoncæte ante pancadäniya inänite Wængongui mänömaï pangacäimpa. Ayæ iimämo wodo iinque bayonte quëwëmö iñömonte dodäni mönö imonte wææ ancæte ante yewæmöninque, Wænæ wænæ cædäni ate Wængongui æbänö pangacäi, ante aedäni, ante wææ yewæmongadänimpa. ¹² Mänömaï impa, ante adimini incæte minitö, Mönitö nämä ongonte cöwë oda cædämaï incæmönimpa, ante pönëminitawo. Edæ mini ædocæ tæ go

wæænguinque mänömaï änewëminipa töö. ¹³ Minitö wënæ wënæ cæinente wæminitawo. Edæ wii minitö adomînique mänömaï wënæ wënæ cæinente wæminipa. Mönö waocabo mönö wënæ wënæ cæinente wæcabo tömämö ïmompä. Incæte minitö mini oda cæquinque wënæ wënæ cæinente wæmini adinque Wængongui mönö ïmonte cöwë nê pönengä ïnogä inte, Oda cædämaï incæminimpa, ante wææ äninque edæ, Idæwaa, angampa. Ayæ wënæ wënæ cæinente wæmini incæte tömengä töö æmænte ængä beyænque minitö eyepæ inte ate adiyæ næ gongæninque oda cædämaï inguimîni ïminipa.

¹⁴ Mäninö beyænque botö nê waademîni, ämo ëñeedäni. Wængongui impa, ante näni babæ ante gönöninca gomö adinque ocæmæ wodii winöedäni ämopa. ¹⁵ Minitö ocai encadömîni ïminipa, ante adinque botö mänömainö ante yewæmömopa. ïninque botö änö ante, Nö intawo, babæ intawo, ante minitö nê encadömîni inte apænte ante bai ëñencæminimpa. ¹⁶ Mönö pönencabo owæta æninque Wængongui ingante waa ate pönente apænedinque, Mönö Codito wepæ tömämö beyæ godonte impa, ante pönëninque mönö pönencabo ïñömö godongämæ bemompä. Ayæ päö mönö pä ænö æninque, Mönö Codito tönö godongämæ caate wængälmö bai ïmompä, ante pönëninque mönö godongämæ cæmompä. ¹⁷ Mönö päö adocaque æninque pä ænte godongämæ cæninque mönö, Päö adocaque i bai mönö tæiyæmö pönî ïmö incæte adocabomö ïmompä, ante pönengæimpa.

¹⁸ Idægoidi ëñagainäni ïñömö, Wængongui qui, ante baö ænte mämö ñönöninque iya tänänipa.

Mänii baö tömënäni nāni iya täimpaa ñönöningä pancacāa æninqe tömënäni, Baö Wængonguï qui i bai mönō adobaï Wængonguï quimō imopa, ante bai cædinque godongāmæ cænānipa, ante do eñēmīnipa. ¹⁹ Mänōmaï äninqe botō æbānō ämoo, ante pönēmīni. Nē eñēnāmaï ināni nāni babæ cönōninca iñömō edæ nāwā Wængonguï ingampa diyæ tömënäni tömengä quinäni ināniyaa. Ayæ, Wængonguï cænguï impa, ante babæ nāni änongä iñömō nāwā Wængonguï cænguï impa diyæ tömënäni Wængonguï tönō godongāmæ cænāniyaa. Botō iñömō edæ mänōmainō ante dicæ ämogaa.

²⁰ Mänōmaï änāmaï imo inte botō iimaï ämopa. Tömënäni, Wængonguï qui, ante babæ cönōninque dicæ nāwā Wængonguï ingante godönāniyaa. Iñæmpa wënæidi inānite godönānipa cæmīni. Wënæ tönō cædāni awædō, ante mīnitō gomō adinque godongāmæ cænāmaï imæwedāni, ämopa. ²¹ Edæ mönō Awënē bepæ godongāmæ bemīni inte mīnitō wënæidi bepæ ædō cæte godongāmæ bequimīni. Mönō Awënē cæimpaa tæ contate godongāmæ cæmīni inte mīnitō wënæidi cæimpaa ædō cæte godongāmæ tæ contate cænguimīni.

²² Æmæ pönente bai wënæidi nāni bepæ bemō adinque mönō Awënē piinte badinque pämaingampa, ante eñēnimō inte mönō ædō cæte wënæidi bepæ bequimōō. Tæi piñænte wææ cæmoppa mönō Awënē pänāmaï inguingää.

Ñi cæyænte gote bai quëwente waadete pönengæimpa

²³ Mīnitō iimaï apænedinque, “Mönō quiëmē bai cæinēmo incæ Wængonguï wææ änāmaï

ingampa,” ämīnitawo. Īñæmpa mōnō cæinēnonque cæte quēwēmō bai wīi mōnō waa quēwenguinque incædōnimpa. Ayæ adobaī, “Mōnō cæinonque cæmō incæ Wængonguī wææ änāmaī ingampa,” ämīnitawo. Īñæmpa mōnō cæinēnonque cæte quēwēmō bai wacä, Botō adobaī cæbote, ante oda cæcædongäimpa cæmöö. Oda cædämaī incæcäimpa, ante wææ cædinque mōnō Wængonguī nänō änōnonque ante eñente cæcæimpa. ²⁴ Edæ, Mōnō æbänō cæte eyepæ æninque quēwenguīmöö, ante nāmā beyænque wædämaī inte wæætē wadāni beyæ ante pōnēninque, Tömēnāni nōingä ante eñente waa quēwencædānimpa, ante mōnō nanguī cæcæimpa.

²⁵ Īninque baō godonte æncæte ante nē mänāni nāni æī pancadē gote æninque mīnitō mīmō entawēmīni incæte, Baacä bai intawo, nāwāaquiringä intawo, ante apænte änāmaī inte guīñenedämaī ade cæedāni. ²⁶ Edæ, Inguipo Wængonguī quī impa. Īninque inguipoga ongoncoo tōmancoo adobaī Wængonguī quī inte nāwāaquincoo impa, ante yewæmongatīi apa guīñewēmīni.

²⁷ Ayæ nē pōnēnāmaī ingä mīnitō imīnite, Pō cæedāni, angä eñēninque mīnitō goinēmīni inte godinque tæ contayōmīni cænguī pædæ pōnongä adinque ee ö ænte cæedāni. Baacä intawo, Nāwāaquiringä intawo, ante nāmanque apænte änāmaī inte ade cæedāni. ²⁸ Wæætē wacä tōmengä nänō mīmō pōnēnō beyænque ante wææ äninque, “Wadāni tōmēnāni, Mōnitō wængonguī cænguī impa, ante do nāni godōnī impa Īñæmpa cæmīni,” angantawo. Mänōmainō wææ angä eñente

wædinque mīnitō nē wææ āningā beyæ ante ayæ tōmengā nānō nāmā apænte æmæ pōnēnō beyæ ante edæ cænāmaī iedāni. Iñæmpa inguiipo incæ inguiipoga ongoncoo tōmancoo incæ mōnō Awēnē quī impa cæmīni. ²⁹ Wīi tōmēmīni mīmō entawēnō beyæ ante nāmā apænte āninque wæætē nē wææ āningā beyæ ante tōmengā nānō nāmā apænte æmæ pōnēnō beyænque ante mīnitō cænāmaī incæmīnimpā.

Incæte bitō wabi iīmaī ante wæbitawo. “Mōitee wodi nānō wææ angainō beyæ ñā cæyænte wægaimo bai inte botō ñōwo ñī cæyænte gote bai imo adinque wacā tōmengā nānō nāmā apænte æmæ pōnēnō beyænque ædō cæte botō imote apænte anguingāā,” ante wæbitawoo. ³⁰ Ayæ, “Wængonguī ōnonque pōnongā æninque botō tōmengā ingante waa ate pōnente apænedinque ade cæmo adinque wadāni iñōmō edæ, Baacā incæ iñæmpa cæmīi, ante quīnante pōnō babæ ante tedewēnānīi,” ante bitō wæbitawoo. ³¹ Incæte mīnitō cæmīni incæ bemīni incæ quīēmē bai cæmīni incæ mīnitō cædinō adinque wadāni, Wængonguī ñāō apāite bai emōnongā ingampa, ante acædānimpā, ante cædinque waa cæedāni. ³² Edæ mīnitō iñōmō, Waa cæmōni adinque wadāni oodeoidi incæ guidiegoidi incæ Codito ingante nē godongāmæ pōnēināni incæ tōmānāni tee tēwadāmaī inte oda cædāmaī incædānimpā, ante pōnēninque edæ waa cæedāni. ³³ Botō adobaī, Botō tōmēmo ænguīnō ante wædāmaī imopa. Wæætē, Botō waa cæbo adinque wadāni Itota gāmænō pōninque tōmengā ængā beyænque quēwencædānimpā, ante pōnēninque botō quīēmē

cæbo incæ cōwē waa cæbopa.

11

¹ Mönō Codito tōmengā nānō cæi bai botō adobai cæbo adinque mīnitō botō cæi bai adobai cæbaiminipa.

Īimai cæte Wængonguī ingante apænecæimpa

² Mīnitō botō imote cōwē pōnēmīni adinque botō mīnitō imīnite waa adinque apænebopa. Ayæ do pōnengaināni nāni apænegaīnō ante botō adodō ante apænebo ēñēninque mīnitō, Nāwangā impa, ante ēñente cæminipa, ante adinque botō mīnitō imīnite waa ate pōnēninque apænebopa.

³ Nōwo iñōmō ĩimai āmo ēñēdāni. Mönō Codito ñænængā inongā inte onguīñængā ingante nē angā ingampa. Waoda nāna gæncaya adinque onguīñængā ñænængā bai inongā inte onquiyængā ingante nē angā ingampa. Mæmpo Wængonguī guiquēnē ñænængā pōni inongā inte mōnō Codito ingante nē angā ingampa.

⁴ Īininque onguīñængā iñōmō Wængonguī ingante apænedinque ayæ, Wængonguī æbānō angāā, ante apænedinque wencadāmai apænecæcāimpa. Edæ bee ocadinque tōmengā nāmā ocabo ante guīñencate bai apænebaingampa.

⁵ Onquiyængā guiquēnē bee ocadinque Wængonguī beyæ apænecæcāimpa. Bee ocadinque tōmengā, Wængonguī æbānō angāā, ante apænecæcāimpa. Edæ bee ocadāmai inte nāmā ocamō ante guīñencate bai onquiyængā apænebaingampa. Mānōmai cædinque tōmengā nē ēñēnāmai cædingā ingante nāni eō tocadingā bai

inongä inte encabaingampa. ⁶ Edæ onquiyængä bee ocadämaï ingä inte godömenque ëö tocacä bai waa incädönimpa. Wæætë, Eö tocate wæcæ wæ, ante wæcä ininque tömengä inñömö edæ bee ocabaingampa. ⁷ Edæ onguiñængä ingante badöningue Wængongui tömengä nänö emönö bai adobai badongä emongacäimpa. Ininque Wængongui nänö ñäö apäidö bai adobai emönongä inte onguiñængä bee ocadämaï incæcäimpa. Onquiyængä guiquënë onguiñængä nänö emönö mäninque emönongä ingampa. ⁸ Onguiñængä ingante täno badöningue Wængongui ayæ onquiyængä ingante badoncæte ante onguiñængä iyapa ænte badongacäimpa. ⁹ Edæ wii onquiyængä beyæ ante onguiñængä ingante Wængongui badongacäimpa. Wæætë, Bitö onguiñængä beyæ quëwencæbiimpa, ante onquiyængä ingante badongacäimpa. ¹⁰ Ininque onquiyængä inñömö, Botö nänöogængä beyæ Wængongui botö imote badongacäimpa, ante pönente wædinque bee ocacæcäimpa. Ayæ, Bee ocabo adinque Wængongui anquedoidi incæ, Botö nänöogængä në angä ingampa, ante eñencädänimpa, ante cædinque onquiyængä waa cædinque bee ocacæcäimpa.

¹¹ Incæte mönö Awënë nempo quëwëninque onguiñængä dæ angä bai onquiyængä önonganque baquënegainö anguënë. Wæætë onquiyængä dæ angä bai onguiñængä wæætë önonganque baquënegainö anguënë. ¹² Edæ onquiyængä ayæ dæ añongante tömengä ingante badoncæte ante Wængongui onguiñængä iyapa æninque badongacäimpa. Wæætë wëñængä onguiñængä

ingante onquiyængä mangä beyænque eñacampa. Incæte Wængongui beyænque tõmämö quëwëmompä.

¹³ Onquiyængä bee ocadämaï inte Wængongui ingante apæneçä ïinque waa intawoo, ante mïnitö tõmëmïni godongämæ pönëë cöinque äedäni.

¹⁴ Edæ dodäni nãni çægai bai çæquënëmö inte mönö ïïmaï ante pönengæïmpä. Onguiñængä doyænguï encadinque guiñencate wæquënengä ingampa, ante edonque ate pönëmaïmpä.

¹⁵ Onquiyængä guiquënë tõmengä doyænguï pæ ïinque edæ waa ïmpä. Edæ, Doyænguï bee ocacæbiïmpä, ante onquiyængä ingante Wængongui badongä encacampa.

¹⁶ Botö mänömainö ante apænebo eñëinque mïnitö pancamïniya wæætedö wææte äinëmïnitawo. Ìñæmpä botö äninö bai mönitö cöwë çæmönipa. Ayæ Codito ingante godongämæ nãni pönencabo adobai Wængongui quïnãni ïnönãni inte edæ cöwë mänömaï çædänipa çæmïni.

Awënë æçmæ ante bedinque pancamïniya wiwa çæmïni

¹⁷ Mïnitö mïni waa quëwenguinque ante godongämæ ponguënëmïni incæte mïni godömenque wiwa quëwenguinque godongämæ pömïni awædö. Ìinque botö, Waa çæmïnipä, ante ædö çæte anguiçmoo.

¹⁸ Ìïmainö ante ñöwo täno apænebo eñëedäni. Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöninque mïnitö ïñömö mïni çaipæ incæ wææte godö wææte godö tedewëinque wacabo nänënë wacabo nänënë bamïnipä. Ante apænedäni eñëinque botö, Wabänö nõingä ante

apænedänipa, ante pönëmopa. ¹⁹ Näwangä impa, ante pönëmopa. Edæ, Ædänidö inänite Wængongui waa acää, ante edonque acæimpa, ante tömengä angä ate minitö mini cabo wadö ante mini cabo wadö ante tedemnipa, ante awædö.

²⁰ Ìninqe, Awënë ææmæ impa, ante godongämæ pöninqe minitö wii mönö Awënë ææmæ bete bai cæmini awædö. ²¹ Edæ mini godongämæ cæñedë incæ minitö, Wadäni adobai cæncædänimpa, ante ee ongönämaï imini inte tömämini cængui ade cæminipa. Pancadäniya ayæ gæwænte ongöñönäni edæ pancämniya do tömo bete dowænte wæmini awædö. ²² Ìñæmpa oncö ömaamini bai inte minitö tömëmni oncönë cænte wii bemini. Edæ Codito ingante mönö godongämæ pönencabo Wængongui quimö imö incæte minitö näëmæ piinte cæmini awædö. Ömæpodäni incæ tömënäni näni guingo imonte wæquinque ante minitö pæ gompote ade cæminipa töö. Mänömaï cæmini adinque botö dicæ, Waa cæminipa, ämogaa.

Mönö Awënë cææmæ

(Mäateo 26.26-29; Mäadoco 14.22-25; Odoca 22.14-20)

²³ Edæ mönö Awënë botö imote pönö apænecä ëñëninque botö wæætë iïmaï ante minitö iminite pönö apænetabopa. Mönö Awënë Itota ingante Codaa nänö odömonte godongaiönæ woyowotæ iñonte Itota päö æninque, ²⁴ Wængongui ingante waa ate pönente apænedinque päö pä æninque angacäimpa. “Ïi päö botö baö bai impa. Botö, Minitö quëwencæminimpa, ante botö baö godonte

baī cædinque wæncæboimpa. Botō pā ænte pædæ pönömo baī mīnitō adobaī iincayæ ate botō imote ante pönëninque godongämæ cædäni,” angantapa.

²⁵ Mänömaī angä iinque cænäni ate owæta adobaī æninque tömengä, “Botō wepæ iimæ baī impa. Wængonguī do apænedinque, Botō pönö cæbo ate mīnitō Ao ämīni iinque mönō godongämæ waa cæte quëwengæimpa, angacäimpa. Nöwo adobaī miine äninque apænebopa. Botō wepæ ante Ao ante æmīni inte mönō godongämæ waa cæte quëwengæimpa. İninque mīnitō wantæ wantæ iñö bedinque botō imote ante pönente becæminimpa.” Ante Itota angä begadänimpa. ²⁶ İninque Itota nänö ponguionæ ganca mīnitō mänömaī pāo wæætē wæætē cæninque mänimæ baī wæætē wæætē bedinque, Mönō Awënë tömämö beyæ wængacäimpa, ante odömonte baī cæmīni adinque wadäni eñencädänimpa.

Nöingä ante pönëninque mönō Awënë cæmæ becäimpa

²⁷ Mänömaī i iinque waocä pönënämaī inte mönō Awënë pāo önonque cæninque Awënë nänö bequimæ önonque bedinque tömengä nänö wentamö mongænguinque mönō Awënë baö ante, Önonque impa, ante piinte baī cædinque tömengä wepæ önonque wido cæte baī cæcampa. ²⁸ İninque, Æbänö entawëmöö, ante mīnitō nämä näëmænte cöwä adinque nöingä ante pönëninque pāo cæninque mänimæ bequënemīni iminipa. ²⁹ Edæ, Mönō Awënë baö baī impa, ante æcänö pönënämaī inte cænte beda iñömö tömengä nämä

nänö apænte pante wæquinque mänömaï cænte becampa. ³⁰ Edæ mänömaï cæmini beyænque pancamīniya aquūimīni badinque wæntæye bamīnīpa. Pancamīniya wīi pōnente wæmīnīpa. Ayæ wadāni æpodānimē mäninō beyænque do æmæwo wænānimpa.

³¹ Incæte mōnō cōwā adinque nāmanque apænte ānīnque nōngā cæmō īnīnque mōnō Awēnē wæætē mōnō īmonte apænte ante pīnāmaï īmaingampa.

³² Mōnō Awēnē mīnitō īmīnite apænte ante pīingantawo. Edæ mōnō Awēnē, Inguipogaque quēwēnāni īnānite apænte ānīnque botō pāñedē mīnitō wīi adobaï pante wæquīmīni, ante wææ cædinque ñōwo īñōmō edæ, Ēñenguēnē quēwēedāni, ante wædænque pangā wæmompā.

³³ Botō tōniñamīni ēñēedāni. Mänömaï ī, ante pōnēnīnque mīnitō cæncæte ante pōnīnque ee ongōñōmīni tōmānāni adoyōmō pōnāni ate godongāmæ cæedāni. ³⁴ Godongāmæ pōnīnque mōnō wīi apænte panguēnēmō bacæimpa, ante wææ cædinque mīnitō nē gæwænte wæcā ingante āmīni oncōnē tāno cæncæcāimpa. Ñōwo mānīnque ante yewæmōnīnque botō mīnitō weca īincayæ ate pōnīnque wadō mīni ānīnō ante godōmenque apænebo ēñencæmīnimpa.

12

Wængonguī Ōnōwoca pōnō cæcā ænīnque cæcæimpa

¹ Īñānāni ēñēedāni. Wængonguī Ōnōwoca mōnō īmonte pōnō cæcā ate tōmengā nänö pōnōnoncoo eyepæ ænte ēwocadinque mōnō æbānō cæquīi, ante

ēñēninque mīnitō oda cædāmaī incæmīnimpa, ante ñōwo yewæmōmo aedāni.

² Doyedē iñōmō mīnitō ēñēnāmaī iñōmīnite wadāni, Mōnitō mīñæ pōedāni, ante æbāmē cæte ænte māodāni gogamīnimpa. Tōmēnāni mīñæ mǎnōmaī go go cædinque mīnitō do oda cædinque babetade nāni badōninca weca ædæ wæænīnque, Mōnitō wængonguī impa, ante cædinque quēwengamīnimpa. ³ Inīnque mīnitō imīnite botō ñōwo, Ēñenguēnē quēwēmīnii, ante iīmaī ante apænebopa. Æcānō Wængonguī Ōnōwoca tōnō āawocaque bai ēwocacā guiquēnē tōmengā, Itota nānō panguīnque nē wentamō mongængā ingampa, ante ædō cæte tedewenguingāā. Ayæ wæætē Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca tōnō ēwocadāmaī ingā guiquēnē tōmengā, Itota Tæiyæ Awēnē ingampa, ante ædō cæte apænequingāā.

⁴ Adocanque ingante wadō pōnō cædinque Wængonguī Ōnōwoca wacā ingante wadō pōnō cædinque tōmengā nānō pōnōnincoo nēnempote bai cæcā ænīnque mōnō wadō wadō nē cæmō imōmpa. Wængonguī Ōnōwoca adocanque pōnī inongā incæ mǎnōmaī wadō wadō pōnō cæcampa.

⁵ Ayæ mōnō Awēnē adocanque pōnī inongā inte waocā adocanque ingante, iīmaī cæe, ānīnque wacā ingante, Wadō bai cæe, angā ēñēninque mōnō tōmāmō wadō wadō nē cæmō imōmpa.

⁶ Ayæ Wængonguī adobai adocanque pōnī incæ tæi pīñængā inongā inte waocā adocanque ingante pōnō cæcā ænīnque tōmengā tæi pīñængā badīnque inte wadō cæcampa. Wacā ingante wadō pōnō cæcā ænīnque tōmengā

tæi piñængä badinque wadö wadö cæcampa. Ìninque Wængonguï mänömaï wadö wadö pönö cæcä æninque mönö tömämö eyepæ badinque cæmompä.

⁷ Wængonguï Önöwoca, Tömänäni waa quëwencædänimpa, ante cædäni, ante tömämö imonte wadö wadö pönö odömonte apænecä ëñëninque tömämö mönö waa quëwenguinque ante godongämæ cæmompä.

⁸ Ìninque Wængonguï Önöwoca pancadäniya inänite, Wængonguï nö nänö ëñënö ante apænecä ëñëninque tömënäni në nö ante apænedäni badänipa. Ayæ adocä Önöwoca iñömö Wængonguï nänö cædö ante edonque odömongä adinque pancadäniya në adinäni badinque, Wængonguï mänömaï cæcampa, ante nö apænedänipa.

⁹ Adocä Wængonguï Önöwoca apænecä ëñëninque pancadäniya, Wængonguï eyepæ pönö cæcampa, ante wede pönënäni inte tömënäni wede nani pönënö beyænque nanguï cædänipa. Ayæ Wængonguï Önöwoca adocanque inongä inte pönö cæcä æninque pancadäniya wënæ wënæ inäni inänite gampote apænedäni ate waa badänipa.

¹⁰ Pancadäniya inänite guiquënë Wængonguï Önöwoca godö cæcä æninque tömënäni tæi piñænäni badinque nanguï pönö cædänipa. Wængonguï Önöwoca apænecä ëñëninque wadäni Wængonguï beyæ në apænedäni inänipa. Ayæ wacä yewænte bai tedecä adinque, Wængonguï Önöwoca tedecantawo, wënæ tedecantawo, ante wæyönäni Wængonguï Önöwoca pancadäniya inänite edonque odömongä adinque tömënäni,

Æcänö önöwoca nē tedecää, ante do eññänipa. Pancadäniya guiquënë Wængonguï Önöwoca tönö apænedinque wadäni näni tede bai nē tededäni inäni. Ayæ iinäni wadäni näni tede bai tededäni eññëninque pancadäniya Wængonguï Önöwoca apænecä eññëninque, Nē tededäni æbänö ante tededänii, ante do eññänäni inte wadäni inänite edonque pönï apænedäni eññänäni.

11 Ìninqe adocä Önöwoca adocanque inongä inte tömengä nänö nö angai bai cædinque mönö imonte apænte æninque, Pancaminiya iimaï cæcæminimpa, wamini iimaï cæcæminimpa, ante pönö cæcä æninque adocanque nänö cæquënëno ante wacä nänö cæquënëno ante edæ tömämö mönö cæquënëno ante cæmompä.

Adocabomö bai imompä

12 Mönö baö adoyonque pönï eñamö incæ mönö wii adodonque cæquïno ante eñamö inte mönö pæ pagænguincöo watai watai eñamompä. Edæ wadö mönö cæquïno ante watai eñadinque mönö wæætë wadö cæquïno ante watai watai eñamompä. Ìninqe watai watai nanguï mönö eñacoo iñömö adoyonque pönï impä. Ayæ Codito nempo quëwëninque mönö adobai adocabomö imompä. 13 Mönö adocabomö mönö tömämö baquinque Wængonguï Önöwoca mönonga pö guite owocampä. Ìninqe oodeocä incæ guidiegocä incæ wacä ingante nē cæcä incæ abæ tawænte ee gote bai nämä beyænque nē cæcä incæ mönö tömämö adotaca bete bai Wængonguï Önöwoca tönö äawocaque bai tömämö ewocampä.

14 Mönö baö adoyonque pöni eñamö incæ mönö wii adodonque cæquinö ante eñamö inte mönö eñacoo watai watai nangui eñamompa. 15 İnıne mönö önöwa incæ, “Önompö ömæpobo inte botö waocä baö ömaabo imopa,” ante ædö cæte anguingää. İñæmpa mänömai wæte tedecä incæ önöwa cöwë waocä baö eñate ewacampa. 16 Ayæ mönö önömonca incæ, “Awinca ömæmömo inte botö waocä baö ömaabo imopa,” ante ædö cæte anguingää. İñæmpa mänömai ante tedecä incæ önömonca cöwë waocä baö eñate emoncacampa. 17 İñæmpa mönö baö tömäñö awincaque emömö bai edæ quimoncadö eñenguëni. Eñenamai incædömöimpa. Ayæ mönö baö tömäñö önömoncaque emoncämö bai quincadodö ongoncadoquëni.

18 Incæte Wængongui iñömö edæ, Waomini mini cæquënenö ante eyepæ cæcæminimpa, ante badoncæboimpa, ante Wængongui angacäimpa. İnıne tömengä nämä nänö angainö bai badöınne mönö pæ pagænguıncöo adoyonque baquinque ante wadö cæquinö ante wadö cæquinö ante tömäñö badongacäimpa. 19 Edæ adodonque pöni mönö cæquënenö ante Wængongui badongä bai mönö wadö mönö cæquënenö ante quıdö pæ pagænte cæquëni. 20 Wængongui nänö nê badongaimö inömö inte wadö mönö cæquinö ante watai wadö mönö cæquinö ante watai nangui mönö eñacoo eñamö incæ mönö baö adoyonque pöni eñamompa.

21 Mänömai eñamö iñömonte edæ mönö awinca incæ önompö inte apænedınne, “Bitö dæ ämi

baï botö tömömo eyepæ cæcædömoimpa,” ante ædö cæte anguii. Ayæ wæætë mönö ocamö incæ önöwa inte apænedinque, “Bitö dæ ämi baï botö tömömo eyepæ cæcædömoimpa,” ante ædö cæte anguii. ²² Wæætë mönö baö pancayonga pæ pagænämaï i incæte mäniñö ante mönö godömenque waa adinque, Mönö quëwenguñö impa, ante angæimpa. ²³ Wayö guiquënë, Wii waëmongä awædö, ante mönö añö ante, Waa acædänimpa, ante cædinque waëmoncoo pönö dadi ompogate mäniñö beyæ godömenque waa ate baï cæmompä. Wayö guiquënë mönö guiñëñate wædö ante, Wii edonque acæimpa, ante pönö bee ogate cædinque mönö guiñëñayö beyæ godömenque waa cæmompä. ²⁴ Waëmö mönö ayö guiquënë, Edonque acæimpa, ante bee ogadämaï cæmompä.

Incæte, Adoyonque bacæimpa, ante mönö baö wayö wayö badöninque Wængongui, Wii waëmongä, ante mönö wæyö ante pönëninque, Mäniñö botö godömenque waa abopa, ante badongacäimpa. ²⁵ Ìninque, Minitö baoncoo näëmæ püinämaï incæminimpa, ante cædinque Wængongui mönö baö adoyonque badongacäimpa. Wæætë minitö nämä baoncoo incæ näëmæ waadete waa cæcæminimpa, äninque Wængongui tömäñö waa acampa. ²⁶ Ìninque mönö baö adoyömonque nantate wæyömö tömäo wootæ wootæ nantate wæmompä. Ayæ wæætë adoyömonque adinque, Waëmö impa, änäni ëñente wædinque tömäo watapæ tomompä.

²⁷ Minitö iñömö, Wayö wayö ëñamö incæ adoyonque ëñamompä, ante do pönëninque, Mönö adobaï nänënë nänënë ingaimö inte ñöwo

wæætē Codito nempo quēwēninque adocabomō
 imompa, ante pōnencæminimpa. ²⁸ Ininque
 Codito ingante godongāmæ mōnō pōnencabo
 imō adinque Wængonguī angā ēñēninque iīmaī
 cæmompā. Yæcadomōni imōni iñōmō Codito
 nānō da godongaīmōni imōnipa. Gao wæi ināni
 iñōmō Wængonguī beyæ nē apænedāni inānipa.
 Ayæ tæcæguedēnāni ināni iñōmō nē odōmonte
 apænedāni inānipa. Wæænōmenque ināni iñōmō
 tæi piñænte entawente nē nanguī cædāni inānipa.
 Yæmiñæ gao æidinque ināni iñōmō Wængonguī
 Ōnōwoca tōnō āawocaque bai ēwocadinque iīmaī
 cædānipa. Pancadāniya, Wēnæ wēnæ ināni
 waa bacædānimpa, ante nē waa cædāni inānipa.
 Pancadāniya wadāni beyæ nē waa cædāni inānipa.
 Pancadāniya nē ānāni inōnāni inte awēnēidi inānipa.
 Ayæ yæmiñæ pōni ināni iñōmō wadāni nāni tede
 bai nē tededāni inānipa.

²⁹ Mānōmaī imō incæte edæ Codito nānō nē
 da godongaīmō dicæ tōmāmō imongaa. Ayæ
 Wængonguī beyæ nē apæneimō dicæ tōmāmō
 imongaa. Nē odōmōnōmō dicæ tōmāmō imongaa.
 Nē tæi piñænte entawente nanguī cædōmō
 dicæ tōmāmō imongaa. ³⁰ Ayæ Wængonguī
 Awēnē pōnō cæcā incæte wēnæ wēnæ ināni
 nāni waa baquinque ante dicæ tōmāmō nē waa
 cæmongaa. Edæ wadāni nāni tede bai dicæ tōmāmō
 tedemongaa. Wacā mānōmaī wadāni nāni tede
 bai tedecā ēñēninque tōmāmō dicæ mōnō tededō
 adodō edonque apænemongaa. ³¹ Incæte mīnitō
 Wængonguī ingante, Bitō Ōnōwoca pōnō cæcā ate
 mōnitō eyepæ inte ate yæcado ongōnāni nāni cæi

baī adobaī cæcæte ante nanguī wæmōnipa, ante apænedinque nanguī cæedāni.

Mōnō waadete pōnente cæcæimpa, ante

Ñōwo iñōmō botō, Æbānō godōmenque waa pōnī cæquīi, ante yewæmonte odōmōmo aedāni.

13

¹ Botō waodāni nāni tede baī tede bopa, ämīnitawo. Wængonguī anquedoidi nāni tede baī tede bopa, ante tomīnitawo. Iñæmpa mōnō wadāni inānite waadedāmaī inte tedemō ininque ampoincade ōnonque ampoi baī imaimpa. Waadedāmaī inte tedemō ininque adoyōmō pōnō wo pōnō wo pōnō wæcainta baī mōnō adobaī ōnonque tedewēmō imaimompa.

² Wængonguī Ōnōwoca pōnongā æninque botō tōmengā beyæ nē apænebo imopa, ante tomīnitawo. Waodāni nāni wē wodonte eñengainō tōmānō ante edonque pōnī ate eñēmopa, ante tomīnitawo. Waodāni nāni nanguī eñēnō ante adinque tōmānō ante eñēmopa, ante tomīnitawo. Edæ nē wede pōnēmīni inte mīnitō ānanquidi incæ ämīni eñente cabænte gotawo. Iñæmpa mānīnō tōmānō waa pōnī cæmō incæ mōnō wadāni inānite waadedāmaī inte cæmō ininque wæætē ōnōmonque edæ mōnō babaimpa.

³ Ōmæpodāni inānite botō māincoo tōmāā nēnempote godōmopa, ante tomīnitawo. Wængonguī beyæ ante cæyōmote wadāni botō baō botō eñayō incæ iya tancæ cædāni ate wædinque botō piyænē cæbaimopa, ante mīnitō, Waa cæbopa, ante tomīnitawo. Iñæmpa mānīi tōmāā waa cædinque

mönö waadedämaï inte cæmō ïinque mönö waa cædō beyæ ænāmaï ïmaïmompā.

⁴ Nē waadete pönengä ïñömō tōmengä pïinämaï inte edæ piyænē cædinque godō waadete cæcampa. Wadāni gomonga cædinque godōmenque nanguï ænāni adinque nē waadecā wæætē waadete pönëninque pïinte wädämaï inte piyænē cæcampa. Nāmā nānō cædinō ante pönëninque nē waadete pönengä ïñömō, Botō gomonga cæbopa, ante tededämaï ingampa. Tömëmoque waëmō ïmopa, ante nāmā waa adāmaï ingampa. ⁵ Wacā tæcæ cæyongante nē waadete pönengä ïñömō, Tāno cæbote, ante wææ cædāmaï ingampa. Nāmā nānō æïnenō ante cædāmaï inte tōmengä wadāni beyænque cæcampa. Wæætē wïï ïñontobæ ænguï bacampa. Wadāni wënæ wënæ cædāni ate wædinque tōmengä nē waadecā ïnongä inte wæætē piyænē cæcampa.

⁶ ïinque, Wacā wënæ wënæ cæcampa, ante tededāni ëñente wædinque nē waadete pönengä ïñömō mäninō ante todāmaï ingampa. Wæætē, Wacā nōingä cæcampa, ante tededāni ëñëninque tōmengä watapæ pōni tocampa. ⁷ Æbāmē cædāni incæ nē waadete pönengä ïñömō piyænē cædinque tōmänāni ïnānite wææ gompocampa. Wæætē, Waa cædānipa, änāni ëñëninque tōmengä, Nāwangä impa, ante do ëñengampa. Æbāmē ba incæte tōmengä, Ayæ ate watapæ bacæimpa, ante cōwē pönëninque wæntædāmaï inte ee cæcampa.

⁸ Mönö waadete pönëmāmo ïñömō cōwē dæ badāmaï ingæimpa. Wæætē Wængonguï ïincayæ ate, Idæwaa, angä ïinque inguipoga

tömengä beyæ mönō apænedō guiquënë edæ dæ angæimpa. Wadāni nāni tede bai mönō tededō incæ pæ wēēnecæimpa. Inguipoga nanguī adinque mönō ēñēnō ante Wængonguī, Idæwaa, ancæcäimpa. ⁹ Nōwo mönō ēñēnō iñömō pancaa ēñēninque pancaa wæætē oda cæmompā. Wængonguī beyæ mönō apænedō iñömō pancaa apænedinque māninque apænemompā. ¹⁰ Īinque bayedē guiquënë Wængonguī nānō apænedō ædæmō ēñēninque mönō nōingā pōnī odōmonte apænecæmōimpa. Oda cæte mönō ēñēnō ante, Idæwaa, āninque Wængonguī māniñedē edæ mönō wīī eyepæ apænete wædō ante, Idæwaa, ancæcäimpa.

¹¹ Botō iñömō wēñæmoyedē wēñængä nānō tede bai tededinque wēñængä nānō ocai ēñēnō bai ēñengāimo inte wēñængä, Īimai impa, ante nānō pōnēnō bai botō māniñedē adobai pōnengaboimpa. Nōwo guiquënë picæmo badinque wēñæmoyedē botō cægāinō ante ñimpo cæbopa. ¹² Awocawænta wēmō ate bai cædinque mönō ñōwo Wængonguī Ōnōwoca nānō odōmōnō ante edæ wīī edonque amompā. Ayæ ate guiquënë mönō awincadō awinca edonque pōnī acæimpa. Botō ñōwo pancaa adinque oda cæte ēñēmo ĩmopa. Ayæ ate guiquënë Wængonguī pōnō odōmongä adinque tömengä botō ĩmote edonque pōnī acā bai botō adobai tömää eyepæ pōnī acæboimpa.

¹³ Īinque mönō entawēnoncoo ante adinque mēnonque go adodonque mānimpodonque ayæ ongompā. Mönō wede pōnēnō ante ædæmō entawengæimpa. Watapæ bacæimpa, ante mönō

pönönö ante ædæmō entawengæimpa. Mönö waadete pönönö ante ædæmō entawengæimpa. Īninqe mānimpodonque ayæ ongō incæte mönö waadete pönönö ĩñömō edæ ñænænō pōnī ĩninqe mönö mānīnō ante tāno ædæmō entawengæimpa.

14

Wadāni nāni tede bai æbānō tedequī, ante

¹ Īninqe mīnitō, Nē waadete pönēmō bacæimpa, ante mānīnonque ante pogodo gote bai nanguī cæedāni. Ayæ adobai, Wængonguī Ōnōwoca mönö ĩmonte nānō pönönō bai mönö eyepæ ēwocadinque cæcæimpa, ante nanguī æīnente wæedāni. Mānīnō Wængonguī Ōnōwoca nānō pönōnoncoo ate adinqe mīnitō, Wængonguī beyæ nē apænemō mönö tāno adodonque ante bacæimpa, ante godōmenque æīnente wædinque cæedāni. ² Edæ wadāni nāni tede bai æcānō tededā tōmengā wīī waodāni ĩnānite apænecampa. Wængonguinque ingante apænecampa. Edæ tōmengā ōnōwocaque tedecā ĩninqe tōmengā ingante Wængonguī æbānō awēmō apænecāā, ante ædō cæte ēñenguīnānī. ³ Wængonguī beyæ nē apænecā guiquēnē waodāni ĩnānite waadete pönēninqe ĩīmaī cæcæte ante apænecā ēñēnānīpa. Mīnitō tæī piñæmīni mīni entawenguinque wede pōnencæmīnīpa, ante apænecampa. Ayæ, Wæwente quēwēmīni incæ mīnitō wampo bawēnente tæī piñænte cōwē cæcæmīnīpa, ante tōmengā Wængonguī beyæ ante pōnō apænecampa. ⁴ Wadāni nāni tede bai nē tedecā guiquēnē, Tōmēmo tæī piñæmo botō entawenguinque ante nanguī ēñencæboimpa, ante

nämä beyænque ante tedecampa. Wængongui beyæ nē apænecä guiquënë Codito ingante nāni godongämæ pönencabo beyæ ante apænedinque, Minitö tæi piñænte mīni entawenguinque eñencæminimpa, ante apænecampa.

⁵ Ìninqe mīnitö tōmāmīni wadāni nāni tede bai apænemīni adinque botö wædænque tobaïmopa. Wæætē tōmāmīni Wængongui beyæ apænemīni adinque botö godōmenque watapæ tobaïmopa. Wængongui beyæ nē apænecä iñōmō ñænængä iñongä wacä tededö nē tedecä guiquënë wædangä ingampa. Incæte, Codito ingante mīni godongämæ pönencabo tæi piñænte entawencæminimpa, ante cædinque tōmengä wacä tededö tedete ate, Ìlmaï ante tedetabopa, ante mīnitö tededö adodö ante edonque apænecä ìninqe tōmengä adobai ñænængä ìnongä ìmaingampa. ⁶ Ìñānāni eñeedāni. Wængongui nānō wē wodōnō incæ tōmengä nānō nō eñēnō incæ tōmengä nānō nō odōmōnō incæ ante botö mīnitö weca pōninque odōmonte apænebo eñēninque mīnitö godōmenque pōnēmaïmīnīpa. Wængongui ìlmaï cæcæcäimpa, ante apænebo eñēninque mīnitö guñente wædinque waa cæbaïmīnīpa. Wæætē mīnitö weca pōninque botö wadāni nāni tedebai tedete apænebo bai mīnitö ædö cæte godōmenque nē pōnēmīni baquënëminīi.

⁷ Edæ gobæ ongonte aa pedinque önonque ante pedāni eñēninque mōnō wæætē, Ædemē ante pedānīpa, ante ædö cæte eñenguīi. Nē ampoinca ampodāni adobai ämotamīni ìnāmaï önonquedö ante ampodāni eñēninque mōnō, Ædemē ante ampodānīpa, ante ædö cæte eñenguīi. ⁸ Ayæ

tontado adobaï, Wæætedö wæætë cæcæimpa, ante todompeta nāni ancadeca we ööninge idiquibæ we öongä ininque wadāni, Æbāmë cæcæte ante we öongää, ante wædinque oda cæte ee ongonte wæætedö wæætë cædāmaï imainānipa. ⁹ Ayæ mīni cabo adobaï wīi edonque apænemīni ëñëninge wadāni, Æbāmë ante tedecää, ante wædinque oda cæte wæbainānipa. Woboyæ māmoque iñæmpa tedewëmaimīnipa.

¹⁰ Waodāni inguipoga tōmāo quëwëninge nanguï nāni tededoncoo tededānipa. Nāwangä impa. Incæte wadāni nāni tededö wadāni nāni tededö tōmää tedequinö i ininque adodeque incæ önonque tedete ināmaï impa. ¹¹ Ininque wacä apænecä ëñëninge botö, Æbānö ante tedecää, ante ëñënamāï imo adinque tōmengä wæætë, Wabi inte wīi ëñëmipa, ancædongäimpa. Tōmengä ingante botö adobaï, Wabi inte botö tededö wīi tedebipa, ante ancædömoimpa. ¹² Ininque mīnitö, Wængonguï Önöwoca pönö cæcä æninque mönö eyepæ ëwocadinque cæcæimpa, ämīnitawo. Mänömaïnö äninque mīnitö, Wængonguï Önöwoca pönö cæcä ænte ëwocadinque cædömö inte mönö Codito ingante mönö godongämæ pönencabo godömenque tæï piñænte entawengæimpa, ante pönëninge mīnitö, Mäninonque ante botö ëwocate cæquinö ante pönongä æncæboimpa, ante täno æinente cæedāni.

¹³ Mänömaï beyæ wadāni nāni tede baï në tedemīni iñömö mīnitö tönīñadāni adobaï ëñencædānimpā, ante cædinque Wængonguï ingante iūmaï ante äedāni. Wængonguï ëñëmi.

Wadäni näni tede bai do tededinque botö æbänö ante tedetawoo, ante bitö odömonte apænebi eñëmoe. Mänömainö ante apænebi eñëninque botö wæætë mönitö tededö adodö ante edonque apænebo eñëninque mīnitö Wængongui ingante apænete cædäni. ¹⁴ Wadäni näni tede bai tededinque Wængongui ingante apænebo inte botö önöwocaque pönente apænedinque ocai ömædæcabo bai inte apænebaïmpa.

¹⁵ Mänömaï impa, ante adinque æbänö cæquïmoo. Edæ önöwoca pönente apænedinque botö ocai adobaï eñente pönëninque Wængongui ingante apæneboïmpa. Ayæ Wængongui ingante waa pönï apænecaete ante önöwoca pönente ämotamini äninque adobaï ocai eñente pönëninque ämotamini ancæboïmpa. ¹⁶ Bitö, Wængongui ingante waa pönï cæcampa, ante önöwocaque pönëninque apænebitawoo. Iñæmpa Wængongui ingante waa ate pönëninque önöwocaque pönente apænebi eñëninque wacä nē önonganque ingä guiquënë, Bitö æbänö apænebi, ante eñënaïmaï inte, Ædö cæte Ao anguïmoo, ante wæbaingampa. ¹⁷ Bitö waa ate pönëninque önöwocaque waa apænebi eñëninque tömengä wæætë, Bitö æbänö ancæte ante tedebii, ante eñënaïmaï inte ædö cæte godömenque tæï piñante entawengüingää. ¹⁸ Botö iñömö, Mīnitö wadäni näni tede bai wædænque tedeyömini botö godömenque nanguï tedebopa, ante Wængongui ingante waa ate pönëninque apænebopa. ¹⁹ Incæte Codito ingante mönö pönencabo tönö godongämæ pöninque botö wadäni näni tede bai tæne tincö mīido ganca tedequï incæ wii tededinque wæætë,

Wadäni eñencädänimpa, ante mänea pöni edonque apænedinque waa tobaïmopa.

²⁰ İñänäni eñeedäni. Tæcæ eñadäni iñömö wënæ wënæ mönö cæpâmo ante eñenâmaï inänipa. Minitö adobaï mäninö wënæ wënæ mönö cæpâmo ante eñenâmaï inte baï pönëedäni. Wæætë ocai mönö pönënö guiquënë mīnitö mäninö ante wëñænänique wædænque nāni encadö baï wīi pönëninque wæætë picænāni nāni nanguï encadö baï adobaï nanguï encate pönëedäni. ²¹ Dodäni mönö Awënë beyæ ante wææ äninque iïmaï ante yewæmongadänimpa. “Wadäni nāni tede baï nē tededäni inänite botö ämo eñëninque tömënāni wæætë botö quīnāni inänite apænecädänimpa. Incæte iināni guiquënë botö imote cöwë eñenâmaï inguināni awädö, ante mönö Awënë angampa,” ante yewæmongatimpa.

²² İninque, Wadäni nāni tede baï tedemīni eñëninque nē pönënāni wædāmaï iñönāni nē pönënāmaï ināni guiquënë mänömaï tedemīni eñëninque guīñente wæcädänimpa, ante cædinque Wængonguï Önöwoca pönö cægacäimpa. Wæætë Wængonguï beyæ ante edonque apænemīni eñëninque nē pönënāmaï ināni wædāmaï iñönāni nē pönënāni guiquënë do eñencädänimpa, ante cædinque Wængonguï Önöwoca pönö cægacäimpa. ²³ Codito ingante mīni pönencabo godongämæ pöninque tömāmīni wadäni nāni tede baï wadäni nāni tede baï tedemīni adinque ayæ pönāni guiquënë nē eñenâmaï ināni incæ nē pönënāmaï ināni incæ æbänö anguināni. Mänömaïnonque tedemīni eñëninque tömënāni wæætë, Mīnitö

ömædæcamīni inte önonque tedewēmīnipa, ante wæbainānipa.

²⁴ Tömāmīni wæætē Wængonguī beyæ edonque apæneyōmīni nē pōnēnāmaī ingā incæ nē ēñēnāmaī ingā incæ ponte ēñēnīnque tōmāmīni mīni apænedō beyæ tōmengä, Botō wēnæ wēnæ cætabopa, ante wæbaingampa. Ayæ Wængonguī beyæ ämīni ēñēnte wædinque tōmengä, Botō nāwangä wēnæ wēnæ cædōmo inte wentamō mongænte awædō, ante nāmā apænte ämaingampa.

²⁵ Ayæ tōmengä mīmōno nānō wentamō wē wodōnincoo da tadonte ate baī edonque ate wædinque tōmengä ædæ wæænte guidōmēmæ ñongæninque Wængonguī ingante, Bitō adobique nē waa cæbi imīpa, ante waa apænebaingampa. Ayæ mīnitō imīnite, Nāwangä Wængonguī Önōwoca tōnō äawocaque baī ewocāmīnipa, ante apænebaingampa.

Quiēmē cæmīni incæ nōingä pōnente cædæmō cæedāni

²⁶ Mänōmaī ī inique iñānāni, mōnō æbānō cæquī. Wængonguī Önōwoca pōnō cæcä æninque eyepæ inte mīnitō tōmāmīni godongāmæ pōninque iīmaī cæmīni incæmīnimpa. Adocanque ämotamīni adodeque angä ingampa. Wacä odōmoncæte ante adodeque apænecä ingampa. Wacä ingante Wængonguī edonque odōmonte apænecä ēñēningä inte tōmengä adodō ante adodeque ante odōmonte apænecä ingampa. Wacä guiquēnē wadāni nāni tede baī adodeque tedecä ingampa. Tōmengä æbānō ante tedecää, ante wacä do ēñēnīnque mīnitō tededō wæætē edonque

apænecä ingampa. Mänömaï wade wade ante nē apænemīni inte mīnitō tōmāmīni, Godongāmæ tæï piñænte entawengæimpa, ante iïmaï cæte tedecæmīnimpa. ²⁷ Wadāni nāni tede bai tedeyongä wacä adotedæ wææ tededāmaï incæcäimpa. Māningä iinque tedecä ate wacä tedecæcäimpa. Ayæ wæætē wacä, Tedecæboimpa, angä Ao ämīni tedecä ate idæwaa. Mānimpodānique tedete ñine cædāni adinque wacä ëñëninque, Æbānō ante tededānii, ante mīnitō tededō edonque apænecä ëñencæmīnimpa. ²⁸ Codito ingante mīni pōnencabo weca nē ëñente adodō apænequēngä dæ angä iinque edæ wadāni nāni tede bai nē tedeinente wæcä iñōmō wæætē ee adinque tededāmaï inte pæ wëenecæcäimpa. Tōmengä nāmā incæ önōwēnenque tedete Wængonguï ingante tedecæcäimpa.

²⁹ Wængonguï beyæ nē apænedāni adobai mengäa pōni apænedāni ate idæwaa. Mānimpodānique apænedāni ëñëninque mīnitō, Nō ante apænedānii, idiquibæ ante apænedānii, ante apænte ante ëñencæmīnimpa. ³⁰ Ayæ adocanque tæcæ apænee göñongä wacä nē ëñëë congä ingante Wængonguï Önōwoca iñontobæ apænecä ëñëninque tōmengä, Botō apænecæboimpa, angä ëñëninque nē apænedingä wæætē apocænē edæ ëamonca ëñëë concæcäimpa. ³¹ Edæ Wængonguï beyæ apænedinque adocanque tāno apænete ñine cæcä ate wæætē wacä wæætē wacä apænete ñine cæcæcäimpa. Mänömaï cædinque mīnitō godongāmæ ëñente badinque wampo bawēnente ongoncæmīnimpa. ³² Wængonguï beyæ nē apænedāni iñōmō tōmēnāni nāmā önōwoca wææ äninque önōwēnenque wædāmaï inte ocai

pönente apænedänipa. ³³ Edæ Wængonguï incæ nē gänē pönēnongä inte Yæ yæ wapiticæ godö tededämaï ingampa cæminii.

Wængonguï quinäni Codito ingante nāni pönencabo tömänāni wayömö nāni cabo wayömö nāni cabo godongämæ pöninque nāni cæi bai cædinque, ³⁴ mīnitö adobaï Codito ingante mīni pönencabo godongämæ pönömīni onquiyænāni inānite ämīni tededämaï incædänimpa. Edæ, Apocænē ēñēmæwedāni, ante Möitee wodi nānō wææ angai bai cædinque onquiyænāni wæætedö wææte änāmaï inte onguinænāni nāni änonque ēñēninque edæ ēñēē concædänimpa. ³⁵ Äbänö ante apænedāni, ante ēñencæte ante wædinque onquiyængä oncönē gote ate angä ēñēninque tömengä nänöogængä wææte adodö apæneca ēñencæcäimpa. Edæ Codito ingante mīni pönencabo godongämæ pönömīni onquiyængä inömö, Guinēnete awædö, äninque ee tededämaï incæcäimpa.

³⁶ Inæmpa, Wængonguï nänö angainö ante mīnitö adomīnique dicæ mä pönēninque odömömīnitawogaa. Wadāni ēñēnāmaï inönānite mīnitö dicæ adomīnique Wængonguï nänö apænedö ante ēñēmīnitawogaa. ³⁷ Bitö, Wængonguï beyæ nē apænebo imopa, ämitawo. Wængonguï Önöwoca pönö cæcä æninque botö eyepæ ewocadinque nē nanguï cæbo imopa, ämitawo. Mänömaï ewocabi inte do ēñēmi ininque bitö, Mönö Awēnē nänö wææ angainö ante Pabodo mäninonque ante yewæmongampa, ante, Nawangä impa, ante apænebaïmipa. ³⁸ Wææte mäninö ante

æcänö eññämaï ina tömengä ingante wæætë mönö eññämaï ingæimpa.

³⁹ Ìñänäni, Mänömaï impa, ante pönëninque mïnitö, Wængonguï beyæ apænecæimpa, ante cæcæte ante cöwë nanguï cæedäni. Ayæ, Pancadäniya wadäni näni tede bai apænedänipa, ante adinque mïnitö Baa änämaï ìedäni. ⁴⁰ Incæte quiëmë cæmïni incæ mïni pönencabo mïni godongämæ watapæ quëwenguinque ante nöingä pönente ædæmö cæedäni.

15

Codito ñäni ömæmongacäimpa, ante

¹ Nöwo botö tönïñamïni eññedäni. Codito ingantedö ante botö do watapæ apænebo eññëninque mïnitö mänïneque ante Ao ante wede pönëninque edæ tæi ongömïnitapa. Nöwo guiquënë mïnitö, Mänïne ante æbänö intawoo, ante oda cædämaï incæmïnimpa, ante botö adodö ante ædæmö odömonte yewæmömoï aedäni. ² Mänïne ante watapæ apænebo eññëninque edæ mïnitö adode ante wede pönëninque tæi ongömïni inte edæ mänïne beyænque quëwëmaïmïnipa. Wæætë mänïne botö watapæ apænedö ante æmæ pönëmïni ìinque mïni pönënimämo incæ önömämoque pönï babaimpa.

³ Edæ mönö Codito tömengä nänö pönö cægainö ante botö eññö ante botö doyedë, Mänïne ante mönö täno pönengæimpa, ante pönö apænebo eññëmïnitapa. Nöwo wæætë, Ëññencæmïnimpa, ante botö adode ante yewæmömo acæmïnimpa. Wængonguï angä eññente näni yewæmongainö bai

īinque cædinque mōnō Codito īñōmō wēnæ wēnæ
mōnō cægainō ante teēmē mongænte wæætē
wængacäimpa, ante impa.

⁴ Ayæ, Wængä ate tōmengä baō īnī ö ænte mǎo
daga wengadānimpa. Ayæ Wængonguī angä ēñente
nāni yewæmongainō bai cædinque Codito mēōnaa
go adoönæque īñonte do ñāni ömæmonte mīingä
quēwengacäimpa, ante mänīne ante impa. ⁵ Ayæ
ñāni ömæmonte quēwēnongä inte tōmengä dobæ
Pegodo weca ponte a ongongä acantapa. Ayæ
ate tōmengä nānō nē ēmiñængaināni, Dote, nāni
änōnāni weca dobæ ponte a ongongä adānitapa.
⁶ Ayæ ate mōnō tōniñadāni quīniento ganca ayæ
godōmenque nanguī īnāni godongāmæ ongōñōnāni
tōmengä tōmēnāni weca do ponte edæ a ongongä
adotedæ agadānimpa. Īināni īñōmō pancadāniya
ñōwo do wængadānimpa. Pancadāniya nanguī
īnāni nē againāni incæ ayæ mīināni quēwēnānipa.
⁷ Mänināni adāni ate Itota wæætē Tantiago weca a
ongongä agacäimpa. Ayæ ate tōmengä nānō nē da
godongaināni weca adocä Itota ponte a ongongä
agadānimpa. Itota mänōmaī cægacäimpa, ante botō,
Mänīne tāno pōnengæimpa, ante yewæmōmopa.

⁸ Botō guiquēnē nē wæmpodingä bai inte
wæyōmote tōmengä ñōwo pōnī botō weca a
ongongä atabopa. ⁹ Edæ Codito tōmengä nānō
nē da godongaimo imo incæ botō wadāni tōmengä
nānō nē da godongaināni bai wīi adobaī imopa.
Edæ Itota ingante godongāmæ nāni pōnencabo
īnānite nē togænte pangaimo inte botō wädāmo
pōnī imopa. ¹⁰ Edæ æbāmē imo incæte Wængonguī
waadete pōnō cæcä beyænque botō mänōmaī

imopa. Edæ tōmengä nänö pönö cædö ante botö wii önonque cæcæte ante æmoimpa. Wæætē wadāni wædænque cæyönāni tōmengä waadete pönö cæcä æninque botö godōmenque nanguī cætabopa. Incæte botö dicæ tōmēmoque adoboque cæbogaa. Wæætē Wængonguī nänö waadete pönö cædö ænimō inte botö tōmengä tönö cædinque nanguī cæbo imopa. ¹¹ Īninque botö apænebo incæ tōmēnāni apænedāni incæ mōnō Codito tōmengä nänö pönö cægäinonque ante tōmāmōni apænemōnipa. Mänīneque ante apænemōni ēñēninque mīnitō mänīneque ante pönēmīnitapa.

Do wængäināni incæ ñāni ömæmoncædänimpa, ante

¹² Īninque, Codito do ñāni ömæmongacäimpa, ante apænemōni ēñēmīni incæte pancamīniya, Nē wængäināni dicæ ñāni ömæmönāniyaa, ante ædö cæte änewēmīnii. ¹³ Īñæmpa, Cōwē ñāni ömæmönāmaī ināni bai mōnō Codito incæ adobai ñāni ömæmönāmaī incædongäimpa. ¹⁴ Ayæ Codito ñāni ömæmönāmaī ingä bai tōmengä waa pōni nänö pönö cægäinö ante quīnante apænequēnēmōnii. Edæ önonque pōni bacædönimpa. Ayæ önonquedö ante apænemōni bai mīnitō mänīne ante pönēmīni incæ ædö cæte quēwenguēnēmīnii. ¹⁵ Mōnitō godōmenque Wængonguī ingante ante apænedinque, Codito ingante Wængonguī incæ angä ñāni ömæmongacäimpa, ante apænetamōnipa. Īninque, Nē wængäināni cōwē ñāni ömæmönāmaī inānipa, ante mīni änewēnō iñōmō näwangä i bai mōnitō Wængonguī nänö cægäinö ante babæ wapiticæ

ante edæ apænecædömönimpa. Edæ, Cöwë ñäni ömæmönämaï inänipa, ante mîni änewënö näwangä i bai Wængonguï, Ñäni ömæmöe, ante ædö cæte anguënengä.

16 Ìñæmpa, Ñäni ömæmönämaï inänipa, ante mîni änewënö näwangä i bai Codito incæ adobaï ñäni ömæmönämaï incægacäimpa. 17 Ayæ Codito ñäni ömæmönämaï ingä bai mînitö mîni wede pönënö incæ önonque pönï pönente incædönimpa. Ìninqe wentamö mîni mongænö ædö cæte ñä mënongaquënëmîni. Mîni wënæ wënæ cædinö beyæ wentamö mongænte wæcædömînimpa. 18 Mäninö ante mîni änewënö näwangä i bai Codito nempo quëwëninque do wængainäni incæ do mempoga wëninque ædö cæte quëwenguënëñäni. Quëwënämaï incædönänimpa. 19 Codito pönö ængä beyænque mönö adopoque wëninque wæætë wënämaï quëwengæimpa, ante mönö inguipogaque pönëninque wæmo bai wadäni wædænque wæwëñönäni mönö godömenque nanguï wæwenguënë incædönimpa.

20 Incæte Codito dobæ ñäni ömæmongacäi apa änewëmîni. Edæ waodäni tänomö amiñayonte tä pedäni bai cædinque Wængonguï adobaï, Do wængainäni inänite ämo ñäni ömæmoncædänimpa, ante cæcæte ante cædinque Codito Tānocä ingante do angä ëñëninque ñäni ömæmongacäimpa. Näwangä impa, ante ämo ëñëmaïmînipa. 21 Edæ waocä incæ adocanque ëñënämaï cæcä beyænque mönö wænguïmāmo pongatimpa. Ayæ nē wænguënëmö inte wæyömonte Ñöwocä Waocä ëñagängä inte wëninque ñäni ömæmongä

beyænque mönō ñāni ömæmōnte quëwenguimāmo adobaï pongatimpa. ²² Edæ mæmæ Adäo wodi tömengä tönö tömāmō godongāmæ nē wænguënēmō bagaïmō inte mönō tömāmō adobaï Codito tönö godongāmæ nē ñāni ömæmonguimō bagamöimpa. ²³ Incæte to amiñayedē tānomō nāni tā pedömō baï inongä inte mönō Codito adobaï Tānocä inongä inte edæ tāno ñāni ömæmongacäimpa. Codito nempo nē quëwënömō guiquënë mönō ayæmō inömō inte edæ tömengä nānō ponguïönæ iinque ba ate mönō māniñedē ate nē ñāni ömæmonguimō imompa.

²⁴ Māniñedē ate inguipoga awënë odeyeidi nempo ongoncoo incæ Codito tömancoo ö ænte ömæe ewencæcäimpa. Ñænænāni nāni änömāmo adobaï tömāmāmo ömæe ewencæcäimpa. Tæi piñænāni nāni nanguï cædoncoo incæ Codito adocä incæ tömancoo wido cæcæcäimpa. Ayæ adocä nē Awënë Odeye inongä inte tömengä nempo ongoncoo wæætē edæ Mæmpo Wængonguï nempo edæ pædæ godongä æninqe Mæmpo Wængonguinque tömenganque adocanque Awënë Odeye inongä incæcäimpa. Māniñedē ate edæ ñöwo mönō quëwëmāmo iñömō edæ iinque baquïnō anguënë. ²⁵ Incæte Wængonguï Codito ingante, Bitō imite nē piinte cægäināni tömānāni inānite mö gongæncæbiimpa, ante cædinque tömengä önöwa gäänē nānō wææntodonganca edæ adocä Codito incæ māninō nānō iinque cæganca nē Awënë inongä ingampa.

²⁶ Ayæ tömengä ingante nē piinte cædāni inānite æmæwo bæ tacä adinque adoque pönï mönō

wænguimāmo incæ ayæ ongö adinque Wængonguï, Mänimāmo dæ bacæimpa, ante māo ömæe ewencæcäimpa. ²⁷ Tömengä nempo Wængonguï tōmancoo pædæ godongä æninque tömengä nē Awënë bacæcäimpa, ante do yewæmongatimpa. Mänömainö ante yewæmonte ongö incæte Wængonguï nē pædæ godönongä inte ædö cæte, Nämä pædæ godömopa, anguingäa, ante edonque acæimpa. ²⁸ Ayæ ate Wængonguï Wengä incæ, Mæmpo Wængonguï botö nempo tōmancoo nē pædæ pönongä inte tömengä adocanque pönï Tæiyæ Awënë badinque tömenganque tōmancoo enempocæcäimpa, ante cæcæcäimpa. Mänömaï cæte ate tömengä adobai Mæmpo Wængonguï nempo quëwëninque Mæmpo nänö änonque ante eñente cæcæcäimpa.

²⁹ Pancadäniya edæ, Do wængainäni beyænque cæmönipa, ante cædinque tömënäni beyæ æpænë guidänipa. Ìninque, Ñäni ömæmönämaï ingæimpa, ante mïni änewënö näwangä i bai tömënäni æbänö cæquënënäni ïnänii. Edæ, Ñäni ömæmönämaï ingæimpa, ante näwangä i bai edæ tömënäni nē wængainäni beyæ quïnante æpænë guiquënënänii. ³⁰ Ayæ mïni änewënö näwangä i bai mönitö ïñömö quïnante möni wantæ ïñö wantæ ïñö wodo wænguïnö ante wæquënëmönii. ³¹ Botö ïimö ïñö ïimö ïñö do wæwocabo ïnomo ïmopa, ante näwangä ämopa. Botö mönö Awënë Itota Codito nempo quëwëninque mïnitö ïmïnite ante pönëninque watapæ tobopa, ante näwangä antawoo. Edæ botö tönïñamini ïñöminite botö mäninö ante näwangä änimö inte, Wæwocabo ïmopa, ante adobai,

Nāwangä impa, ante ämo eñëmaimīnīpa. ³² Waomö mönō æinēnō æncæte ante botō epetoidi babæidi bai ināni tönō guëa wæætedō wææte cæbo bai önonque cæte incædönimpa. Edæ, Do wængaināni ñāni ömæmönāmaï incædānimpa, ante nāwangä i bai botō, “Iimō ate mönō æmæwo wænguinque ante cænte bete tocæimpa,” ante nāni änewēnō bai ante ee quëwencædōmoimpa.

³³ Iñæmpa mänömainō ante tedewēnāni eñëninque mīnitō wææte oda cædāmaï imæwedāni. Edæ do yewæmöninque, “Wiwa cædāni tönō guëa cædinque bitō adobai wapiticæ quëwenginque godongämæ cæbipa.” ³⁴ Ante wææ änāni eñëedāni. Edæ, mīnitō wēnæ wēnæ cæmīni adinque Wængongui ingante ante eñënāmaï ināni iñömō oda cæbainānīpa. Mänömaï beyæ mīnitō guingo imonte wæquēnēmīni inömīni inte nō cæte quëwēninque edæ wēnæ wēnæ cædāmaï iedāni.

Do wængaināni iūmaï ñāni ömæmoncædānimpa, ante

³⁵ Bitō, Do wængaināni æbänō cæte ñāni ömæmonguīnānīi, ante ämitawo. Ayæ, Ñāni ömæmöninque mönō baö quīnō bai eñate ponguimōö, ante eñencæte ante wæbitawo. ³⁶ Iñæmpa önonquedō ante wæbi awædō. Edæ waocä tömēmō quiyacä ate yabæque ñömāate ate tä bocate pædimō bai mönō baö adobai inte ñömængæimpa. ³⁷ Iñæmpa todigo incæ wawæ incæ bitō, Tä bocate pæcæimpa, ante cædinque do pædiwæ tömëwæ ænāmaï inte tömëmonque ænte godō quiyabi ate tä bocate pæpa. ³⁸ Incæte, Tömëwæ æbänō iwæ pæquiwæ, ante nāmā nänō

angainö bai cædinque Wængonguinque pönö badongä ate tä bocate pæpa. Wamö tä bocate pædinque æbänö incaquii, wamö æbänö incaquii, ante do eñengaingä inte Wængongui pönö badongä ate wainca wainca incapa.

³⁹ Tömännö baö wii adoyö bai eñompa. Mönö waomö baö wayö eñamompa. Ööingäidi baö wayö eñadänipa. Ayamöidi baö wayö eñadänipa. Gæyæidi baö wayö eñadänipa. ⁴⁰ Ayæ öönæde quëwënäni wayö mongæñönäni ingui-poga quëwëmö iñömö wayö eñamompa. Inique öönæde quëwënäni waa näni eñadö wayö iñonte ingui-poga quëwëmö waa pönö mönö eñayö guiquënë wii adobai eñamö imompa. ⁴¹ Woyowotæ apäicä iñömö itæde nænque nänö apai bai wii apäicampa. Pönömenque pönö apäicampa. Nëmöidi guiquënë wadö bai apäidänipa. Edæ nëmöidi incæ pancadäniya ñämölnäni inte wædænque apäiyönäni pancadäniya waa pönö emönäni inte guinæ nangui apäidänipa.

⁴² Mänii quiyadimö yabæque ñömæate ate tä bocate pædimö bai mönö adopoque wæmö ate mönö baö adobai aquiñö inte ñömæmpa. Wæætë iincayæ ate mönö baö ñömæadamaï inguinque wæætë ñäni ömæmonguimö imöimpa. ⁴³ Ayæ mönö guinëñate wægaiñö wido cæte ate mönö waa pönö eñaquinque ñäni ömæmongæimpa. Edæ mönö aquiñö wido cædinque mönö tæi piñæñö baaquinque ñäni ömæmongæimpa. ⁴⁴ Edæ ingui-pogaque quëwëninque mönö eñayö wido cæte ate mönö öönæde pönöwoca eñate ewocadinque mönö waiñö pönö eñate ñäni ömæmongæimpa.

⁴⁵ “Adäo wodi tänocä inongä inte nē

ewocacä badinque quëwengacäimpa,” ante yewæmongatimpa. Ayæ adobaï Adäo wodi baï Nöwocä mönö Codito incæ në ewocacä inte quëwëninque mönö imote pönongä æninque ewocate quëwëmompä. ⁴⁶ Inguipogaque në quëwengä guiquënë täno pongacäimpa. Mempoga në Quëwënonngä guiquënë ñöwoque ayæ pöningä inte në Quëwengä ingampa. ⁴⁷ Tānocä ingante badoncæte ante Wængonguï onguipoi guiidimöi æninque badongacäimpa. Nöwocä guiquënë öönædë quëwengaingä inte pongacäimpa. ⁴⁸ Inguipogaque ante quëwënanï guiquënë inguipoga täno quëwengaingä baï adobaï inänipa. Öönædë mönö goquincabo guiquënë öönædë quëwente Pongaingä baï adobaï imompä.

⁴⁹ Inguipogaque quëwengä nänö ëñayö baï mönö adobaï ñöwo ëñamompä. Ìncayæ ate guiquënë öönædë quëwente në Pongaingä nänö ëñayö baï mönö adobaï ëñaquimö imompä.

⁵⁰ Botö tönïñamini apænebo ëñëedäni. Adopoque ëñagaingä inte Wængonguï Awënë Odeye nempo ædö cæte guiite quëwenguingää. Në aquiiñö ñömænguiñö ëñadongä incæ tömengä mempoga ëñadāmai inte ædö cæte baö ñömāadāmai iñö ëñaquingää. ⁵¹ Mönö waocabo wëenëñedë mönö ëñënāmai ingainö ante botö tæcæ ëñënimo inte ñöwo edonque apænebo ëñëedäni.

Wii tömämö wænguimö imompä. Incæte tömämö iñontobæ wayonque ëñaquimö imompä. ⁵² Edæ todompeta mönö ancadeca æmæwo pönï nanguï öönäni ate mönö awinca adopoque bomö cæyömonte iñontobæ bacäimpa. Edæ

todompeta tæcæ we ööñönäni do wængainäni incæ ñömænāmaï nāni inguinque ñāni ömæmoncædānimpa. Māniñedē edæ wayonque pōni mōnō tōmāmō eñacæmōimpa. ⁵³ Edæ mōnō baō mōnō aquii ñömænguñnonque wido cæte ate mōnō ñömænāmaï inguiñnonque eñaque impa. Ayæ mōnō aquii wænguññō ēwente ate waiñnonque mōnō wænāmaï inguiññō eñacæimpa. ⁵⁴ Mōnō ñömænguññō eñamō adinque Codito waiññō pōnongā ænte eñadinque mōnō baō ñömænāmaï ingæimpa. Ayæ mōnō wænguññō eñamō adinque tōmengā mōnō wænāmaï inguiññō ante waiññō pōni pōnongā eñacæimpa. Mānōmaï cæcā ate dodāni nāni yewæmonte angainō tōmāā ïnque cæte ingæimpa. Edæ ïmaï ante yewæmongadānimpa. “Mōnō Codito nē tæi piñænongā inte mōnō wænguimāmo godō ömæe ēwēnque gānā cæcæcäimpa. ⁵⁵ ïnque önonque bagai inte mōnō wænguimāmo ïñömō dicæ tæi piñænte cæpa æmæwo wænguimōö. Mōnō wænguimāmo incæ dicæ daapa emiñæmpa guii wænguimōö.”

⁵⁶ Mōnō wænæ wænæ cægainō beyænque mōnō daapa guite bai pante wæquinque nē wænguēnēmō ingamōimpa. Ayæ eñēnāmaï cæyōmonte Wængongui wææ angā beyænque mōnō nē pante wæquinque nē wænguēnēmō bagamōimpa. ⁵⁷ Wæætē mōnō Awēnē Itota Codito gānā cædinque mōnō wænguēnēmāmo ante godō ömæe ēwengā beyænque Wængongui mōnō imonte pōnō cæcā ate gānā cæmōimpa. ïnque, Mānōmaï waa pōni cæcampa, ante pōnēnque mōnō Wængongui ingante waa ate pōnēnque

apænecæimpa.

⁵⁸ Mänömaï beyæ botö nē waadete tōniñamīni ēñēedāni. Mīnitō, Mönō imonte bæ tadāmaï incædānimpa, ante adiyæ tæi ongonte wææ cæedāni. Edæ, Mönō Awēnē nempo quēwēninque nanguï cæmō ininque mönō cædinō iñömō edæ cōwē ēwēnāmaï ingæimpa, ante pōnēninque mīnitō mönō Awēnē beyæ ante cōwē godōmenque gomonga cæcæmīnimpa, āmopa.

16

Wængonguï quīnāni beyæ iïmaï cæte godongæimpa, ante

¹ Nōwo iñömō mīnitō godonte æinta ante, Wængonguï quīnāni beyæ impa, ante mīni godonguēnēnō ante apænebo ēñēedāni. Gadatiabæ iñömō Itota ingante godongāmæ nāni pōnencabo inānite do ānimo inte botō mīnitō imīnite adobaï ante iïmaï āmo cæedāni. ² Mīnitō tōmāmīni, Botō ænincoo æpodō i, ante adinque, Pancaa Wængonguï quīnāni quī baquimpa, ante cædinque Wængonguï itædē iñō pancacooga nānēnē cō cædinque wacā Wængonguï itædē iñō pancacooga nānēnē cō cædinque ee mæedāni. Ininque wæætē wæætē cō cæte eyepæ māmīni adinque botō mīnitō weca ponte adinque, Godōmenque cōo cæedāni, ante ānāmaï inguēnēmo imopa. ³ Edæ botō mīnitō weca ponte āñōmo mīnitō, Iīnāni nō cædōnāni inte mōnitō godōnincoo ænte māo godoncædānimpa, ante odōmōmīni adinque botō wæætē tōmēnāni beyæ cadota ante yewæmoncæboimpa. Ayæ cadota tōnō

mīnitō pōnōnoncoo tōnō botō iināni inānite pædæ godōninque da godōmo ænte māo Eedotadēē gote nēnem pocædānīmpa. ⁴ Ayæ Wængonguī Ao angā ate botō tōmēnāni baī adobaī gobo adīnque tōmēnāni botō tōnō godongāmæ edæ gobainānīpa.

Īmaī gocæboīmpa, ante

⁵ Cōwē Māatedōniabæ wodo pænta gocæboīmpa. Īnīnque mānīmæ tāno wodo pænta gote ate botō ayæ wæætē mīnitō weca poncæboīmpa.

⁶ Ayæ mīnitō weca pōnīnque wabānō wantæ iñō quēwente goquīmo. Æbāmē cæcæboīmpa. Edæ, Quēwente ate ædōmē gomonga gocæ cæyōmo mīnitō botō tōnō godongāmæ waa cæmīni ate waa gocæboīmpa, ante pōnēnīnque botō wabānō godōmenque quēwēnīnque tōmāā mōnō yoguūntedæ incæ mīnitō weca quēwencæboīmpa.

⁷ Edæ, Botō wodo pænta gocæ cædīnque mīnitō weca ñōwo pōmo baī wantæ iñō ēñāquinque incædōnīmpa, ante pōnente wædīnque botō wīi ñōwo pōinēmo īmopa. Wæætē, Wængonguī Ao angā ate botō iīncayæ ate mīnitō weca ponte wantæpiyæ quēwēnīnque tocæboīmpa, ante pōnēmopa. ⁸ Wæætē mōni oodeocabo ææmæ Pentecotee mōni ānōmæ iīnque beganca botō Epeto adoyōmō quēwencæboīmpa. ⁹ Edæ Epeto iñōmō quēwēnāni wede pōnente bacædānīmpa, ante botō guūite apænequinque odemō baī wi ænete baī ongō abopa. Ayæ adobaī, Nē pīinte cædāni nanguī ināni mæ ongōnānīpa, ante adīnque botō adoyōmō quēwēnīnque nanguī wææ apænecæboīmpa.

¹⁰ Timoteo mīnitō weca wabānō ponguīgā. Pongā īnīnque mīnitō wæætē, Mōnitō weca

guiñēnāmaī inte quēwencæbiimpa, āninqe tōmengā ingante waa cæedāni. Edæ botō nē cæbo īmo baī tōmengā adobaī Wængonguī beyænque nē cæcā ingampa. ¹¹ Īninqe, Tīmoteo ōnonque cæcampa, ante tedewēnāmaī inte mīnitō tōmengā ingante Baa ānāmaī incæmīnimpa. Wæætē waadete cædinque da pōnōmīni ate tōmengā piyænē cæte botō weca adodō poncæcāimpa, āmopa. Edæ, Mōnō tōniñadāni tōnō Tīmoteo godongāmæ poncæcāimpa, ante pōnēninqe botō wānō cōmopa.

¹² Botō mōnō tōniñacā Apodo ingante guiquēnē, Mōnō tōniñadāni tōnō bitō coodintoidi weca ēñate pōe, ante ancaa āmo incæte tōmengā wæætē, Ñōwo wīi goquīmo, ante Baa angantapa. Incæte Wængonguī Ao angā ate tōmengā īncayæ ate mīnitō weca cōwē poncæcāimpa.

Waa quēwencæmīnimpa, ante

¹³ Mīnitō guiquēnē cōwā ate nāmā wææ aedāni. Wede pōnēmīni inte tæī gongænte ongōedāni. Æmæwo pægaīmīni inte tæī piñænte entawēninqe guiñēnāmaī inte ee cæedāni. ¹⁴ Ayæ tōmāā quiēmē cæmīni inte waadete pōnēninqe cæedāni āmopa.

¹⁵ Botō tōniñamīni mīnitō īmaī ante do ēñēmīnīpa. Acayabæ īñōmō tāno pōnengāināni inte Etepānā nāni quēwencabo īñōmō, Wængonguī quīnāni īnānite nē cæmōni bacæmōnimpa, ante ñōwo cædānīpa cæmīnī. ¹⁶ Īninqe mīnitō Wængonguī quīnāni beyæ nē cædināni īnānite Ao āninqe piyænē cædinque tōmēnāni nāni ānō baī do ēñente cæedāni. Ayæ, Wadāni adobaī, Mōnō tōnō godongāmæ nanguī cædānīpa, ante adinqe mīnitō tōmēnāni nāni ānō baī do ēñente cæedāni.

17 Etepänä tönö Podotönato ayæ Acaico botö weca pöningue mīnitö botö beyæ mīni cæinēnō ante do cædāni ate nanguī totabopa. 18 Edæ tōmēnāni pōnō apænedāni ēñēningue mīnitö wampo pōnente tæi piñænte ewocamīnitawo. Ayæ adobaī pōnō apænedāni ēñēningue mōnitö wampo pōnente tæi piñænte ewocamōnipa. Mānōmaī nē pōnō cædināni inānite mīnitö wæætē waa ate pōnēningue cæquēnēmīni imīnipa.

19 Atiabæ iñōmō Codito ingante godongāmæ nāni pōnencabo nāni cabo nāni cabo tōmānāni mīnitö imīnite ante pōnēningue, Waa quēwencæmīnimpa, ante apænedānipa. Aquidæ tönö Pidica nāna gæncaya adobaī ayæ tōmēna oncōnē Codito ingante pōnente godongāmæ pōningue nāni pōnencabo adobaī mīnitö imīnite waadete pōnēningue, Mōnō Awēnē nempo waa quēwencæmīnimpa, ānānipa. 20 Mōnō tōniñadāni tōmānāni, Waa quēwencæmīnimpa, ante apænedānipa. Mīnitö guiquēnē mīni cabo godongāmæ pō bee tēningue waadete pōnente waa apæneedāni, āmopa.

21 Botö Pabodobo iñōmō tæcæ tōmēmo önompoca yewæmōningue, Waa quēwencæmīnimpa, ante tōmēmo yewæmōmopa.

22 Æcānō mōnō Awēnē ingante waadete pōnēnāmaī ina iñōmō tōmengā nānō wænguingue mānōmaī cæcampa tōö. Botö iñōmō wæætē, Mōnitö Awēnē imi pōe, ante wæbopa.

23 Mōnō Awēnē Itota waadete pōnō cæcā æningue mīnitö tōmengā nānō waadete pōnō cædō entawēningue waa quēwencæmīnimpa. 24 Codito Itota nempo mōnō quēwencabo imompa, ante

pönëninque botö mīnitö imīnite waadete pönëmopa.
Mäninque ante yewæmömopa.

Wængonguï nänö Apænegainö
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

9bedab5a-39ff-5163-a35b-8056cbbe8690